

Kaptan Yemeğe Çıktı ve Tayfalar Gemiye Ele Geçirdi
Charles Bukowski

28/08/1991 23:28

Hipodromda iyi bir gün. Tahminlerimin tümü tuttu neredeyse.

Yine de sıkıcı olabiliyor orası, kazanınca bile. İki koşu arasındaki otuz dakikalık bekleyişler yüzünden; hayatın hiçliğe akıp gidiyor. İnsanlar kasvetli görünüyorlar orda, çiğnenmiş. Ben de aralarında-yım. İyi de nereye gideyim? Müzeye mi? Bütün gün evde oturup yazarlık oynamayı bir düşünün. Küçük bir eşarp bağlayabilirim boynuma. Arada sırada ziyaretime gelen hayli düşmüş bir şairi anımsıyorum. Gömleğinin düğmeleri kopuk, pantolonunda kustumuk, saçı yüzünde, bağcıkları çözüktü, ama boynunda her zaman tertemiz uzun bir eşarp. Şairliğinin simgesiymiş o eşarp. Şiirleri mi? Hiç girmeyelim...

Eve döndüm, havuzda yüzdükten sonra jakuziye girdim. Ruhum tehlikede. Hep oldu.

Linda ile kanepede oturmuştuk, iyi ve karanlık gece inmek üzereydi ki kapı çalındı. Linda gidip kapıyı açtı. "Buraya gelsen iyi olacak Hank..."

Kapıya gittim. Üstümde rob, yalın ayak. Sarışın bir delikanlı, iri-

5

ce bir genç kız ve ortalama ölçülerde bir kız daha.

"Evime insan kabul etmem," dedim onlara.

"İmzanızı istiyoruz sadece," dedi sarışın genç, "Bir daha gelmeyeceğimize söz veriyorum."

Sonra elleri ile başını tutarak kıkırdamaya başladı. Kızlar bakıyorlardı sadece.

"Ama ne kağıdınız var, ne de kaleminiz," dedim.

"Şey," dedi genç ellerini başından çekerek, "başka zaman kitaplarınızdan biri ile geliriz. Daha uygun bir zamanda..."

Rob. Yalın ayak. Oğlan beni eksantrik bulmuş olmalıydı. Öyleydim belki de.

"Sabah gelmeyin," dedim.

Dönüp gittiler ve kapıyı kapattım.

Şimdi yukarda oturmuş onlar hakkında yazıyorum. Sert davranmak zorundayım, yoksa acımasızdırlar. Kapımı kapalı tutabilmek için korkunç şeyler yaşadım birkaç kez. Çoğu onları içeri davet edeceğimi ve sabaha dek içeceğimizi sanır. Yalnız içmeyi yeğlerim. Yazarın borcu yazarlığıdır sadece. Okuyucuya karşı sorumluluğu yazılarını bastırıp sunmaktan öteye geçmez. Üstelik kapımı çalanların çoğu okurum değil, benim hakkımda bir şeyler duymuşlardır. En iyi okur ve insan beni yokluğu ile ödüllendirendir.

29/08/91

22:55

Bugün hipodromda zaman geçmek bilmedi, lanet hayatım bir çengelin ucundan sarkıyordu sanki.

Personel dışında her gün orda olan başka birini tanımıyorum. Bir tür hastalık olsa gerek. Saroyan bütün parasını at yarışlarında kaybetti. Fante pokerde, Dostoyevski rulette. Ve son meteliğinle oynamıyorsan para değildir asıl mesele. Kumarbaz bir arkadaşım bir keresinde bana, "Kazanmak ya da kaybetmek umurumda değil, tek istediğim oynamak," demişti. Ben paraya arkadaşımın daha çok saygı duyarım. Ömrümün büyük kısmı yoksulluk içinde geçti. Bir park bankının, ev sahibesinin kira istemek için kapıyı çalmasının ne olduğunu bilirim. Para ancak iki şekilde sorun teşkil eder: çok fazla ya da çok azsa. Kendimize işkence etmek için kullanmak isteyeceğimiz bir şey hep bulunur sanırım. Hipodromda başkalarının hislerini paylaşırsın; o ümitsiz karanlığı, pes edip vazgeçmenin kolaylığını. Bahisçilerin dünyası gerçek dünyanın makul ölçülere indirgenmiş şeklidir; hayatın ölümle sürtüşmesi ve kaybetmesidir. Sonuçta kimse kazanmaz. Geciktirmektir tek isteğimiz, o göz kamaştırıcı ışıktan gözlerimizi

7

bir an için kaçırmak. Allah kahretsin, amaçsızlık üstüne düşünürken sigaramın yanık ucu parmağıma çarptı. Bu da beni uyandırıp Sartre havasından çıkardı. Mizah gerek bize, kahkaha gerek. Eskiden daha çok gülerdim, herşeyi daha çok yapardım. Yazmak hariç. Artık yazıyorum, yazıyorum ve yazıyorum. Yaşlandıkça daha çok yazıyor, ölümle dans ediyorum, iyi bir gösteri. İyi de yazdığımı düşünüyorum. Bir gün, "Bukowski ölmüş," diyecekler ve gerçekten keşfedilip yaldızlanacağım. Ne fayda? Ölümsüzlük fanilerin aptal bir icadıdır. Hipodromun işlevini anlayabiliyor musunuz? Dizelerin yuvarlanmalarını sağlar. Talih kuşu. Bülbülün son ötüşü. Ağzımdan çıkan her söz mükemmeldir çünkü yazarken kumar oynarım. Çok fazla yazar çok dikkatli yazıyor. Çalışıyorlar, öğretiyorlar ve başarısız oluyorlar. Alışıla gelmiş kalıplar ateşlerini söndürüyor.

Burada, ikinci katta Macintosh'umla mutluyum şimdi. Dostumla.

Ve radyoda Mahler çalıyor; kolaylıkla süzülen, büyük risklere giren bir müzik. Risk gereklidir bazen. Şimdi

de o güçlü uzun dalgaları gönderiyor. Sağol Mahler; senden ödünç alıyorum ve borcumu asla ödeyemeyeceğim.

Çok fazla sigara içiyorum, çok fazla içki içiyorum, ama çok fazla yazmam mümkün değil. Durmadan geliyor ve doyamıyorum ve her şey Mahler'e karışıyor. Bazen durdururum kendimi. Dur bir dakika derim, git yat ya da dokuz kedini seyret ya da karınla otur biraz. Ya hipodromdasın ya da Macintosh'un başında. Ve dururum, frene basıp park ederim. Kitaplarımın devam etmelerine yardımcı olduklarını söyleyen mektuplar alırım bazen. Benim de devam etmeme yardımcı oldular. Yazmak, atlar ve dokuz kedi. Bu odanın küçük bir balkonu var, şu anda kapısı açık ve Harbor Karayolunda seyreden arabaların ışıklarını görebiliyorum. Sonu gelmeyen bir ışık akışı. Bu kadar insan. Ne yaparlar? Ne düşünürler? Hepimiz öleceğiz, hepimiz, ne sirk! Bunu bilmek birbirimizi daha çok sevmemiz için yeterli bir neden olmalı, ama değil. Son derece önemsiz şeyler bizi dehşete sürükleyip dümdüz ediyor, yutuyor. Devam et Mahler! Harikulade kıldın geceyi. Durma, orospu çocuğu! Durma!

8

11/09/91 01:20

Ayak tırnaklarımı kesmeliyim. Birkaç haftadır ayaklarım ağrıyor. Nedeni tırnaklar, ama yine de kesecek zamanı bulamıyorum. Her dakika için savaşıyor, hiçbir şeye vakit bulamıyorum. Hipodromdan uzak durabilsem vakit bulacağım elbette. Ama ömrümü kendime ayırabileceğim bir saat için savaşıyor geçirdim. Kendimle başbaşa kalmamı engelleyen bir şeyler vardı hep.

Bu gece ayak tırnaklarımı kesmek için büyük gayret göstermeliyim. Biliyorum; kanserden ölenler, sokaklarda yatanlar var ve ben burada oturmuş ayak tırnaklarımı kesmekten söz ediyorum. Olsun, yılda 162 beysbol maçı izleyen bir denyodan daha yakınım gerçekliğe muhtemelen. Cehennemimi yaşadım ben ve hâlâ yaşıyorum. Kendimi üstün hissetmiyorum. Yetmiş bir yaşında hâlâ hayatta olup ayak tırnaklarımı kesmekten şikayet edebilmem mucizenin ta kendisi bana kalırsa.

Filozofları okuyorum son günlerde. Gerçekten tuhaf, deli matrak, kumarbaz adamlar bunlar. Descartes çıkıp herkesin zırvaladığını, mutlak ve aşık gerçekliğin tek modelinin matematik olduğunu söylüyor. Mekanizm. Derken Hume nedensel bilginin geçerliliğini sorguluyor. Sonra Kierkegard, "Parmağımı varoluşa daldırıyorum-kokusu yok. Nerdeyim?" diye soruyor. Derken Sartre ve varoluşun anlamsız olduğu iddiası. Seviyorum bu adamları. Dünyayı sallıyorlar. Bu düşünceler başlarını ağrıtmadı mı? Ani bir kasvet kükremsi çıkmadı mı dişlerinin arasından? Böyle adamları sokakta karşılaştığım, kafelerde gördüğüm adamlarla kıyasladığımda fark o denli büyük ki içimde bir yer burkuluyor, bağırsaklarım düğümleniyor. Bu gece de ayak tırnaklarımı kesmeyeceğim galiba. Deli değilim ama aklımın başımda olduğu da söylenemez. Hayır, deliyim belki. Neyse, gün ışıyıp saat ikiye geldiğinde Del Mar hipodromunda mevsimin son koşusu koşulacak. Bu mevsim her gün oynadım, her koşuda. Gidip uyuyacağım sanırım. Jilet gibi tırnaklarım güzelim çarşafı yırtacak. İyi geceler.

10

12/09/91 11:19

Bugün atlar koşmuyor. Tuhaf bir normallik duygusu içindeyim. Hemingway'in boğa güreşlerine neden ihtiyaç duyduğunu biliyorum; resmi çerçeveliyordu onun için; gerçeğin nerede olduğunu ve ne olduğunu hatırlıyordu. Elektrik faturası, yağ değiştirme filan derken unutturuz bazen. Çoğu insan ölüme hazır değildir, ne kendi ölümlerine ne de başkalarının. Şoka girerler, ödleri patlar, beklenmedik bir sürprizdir ölüm onlar için. Olmamalı oysa. Ben ölümü sol cebimde taşıyorum. Bazen cebimden çıkarıp onunla konuşurum: "Selam yavrum, nasılsın? Ne zaman geleceksin beni almaya? Hazırım."

Bir çiçeğin büyümesi bizi ne kadar kederlendiriyorsa, ölüm de o kadar kederlendirmeli. Korkunç olan ölüm değil, yaşanan ya da ya-şanamayan hayatlardır. İnsanlar hayatlarına saygı duymuyorlar, işiyorlar üstlerine, sıçıyorlar. Geri zekalılar. Tek düşündükleri düzüş-mek, sinema, para ve düzüşmek. Hiç düşünmeden yutuverirler Tan-rı'yı, hiç düşünmeden yutuverirler Vatan'ı. Çok geçmeden düşünme yeteneklerini yitirir, başkalarının onlar için düşünmelerine izin verirler. Pamuk beyinliler. Görünümleri çirkin, konuşma biçimleri çir-

11

kin, yürüyüşleri çirkin. Yüzyılların olağanüstü bestelerini çalın onlara, duymazlar. Çoğu insanın ölümü bir aldatmacadır. Ölecek bir şey kalmamıştır geriye.

Görüyor musunuz, atlara ihtiyacım var, yoksa mizahımı yitiriyo-rum. Ölümün tahammül edemediği bir şey varsa yüzüne gülünme-sidir. Gerçek kahkaha bire yirmi veren atı bulmaktır. Gerçek bir kahkaha atmaya üç-dört hafta oldu. Beni çiğ çiğ yiyen bir şey var içimde. Kaşınıyor, geriniyor, etrafıma bakmıyor, ne olduğunu bulmaya çalışıyorum. Ama bu Avcı zeki. Göstermiyor kendini.

Bilgisayar tamire gitmeli. Ayrıntılarla başınızı ağrıtmayacağım. Bir gün bilgisayarlar hakkında

bilgisayarlardan daha çok bilgi sahibi olacağım. Ama şimdilik makine beni taşaklarımdan kavramış durumda.

Bilgisayara şiddetle karşı iki editör var. Onlardan birer mektup aldım, bilgisayara verip veriştiriyorlar. Mektupların yansıttığı nefret beni şaşırttı. Ve çocuksuluk. Bilgisayarın benim yerime yazamayacağını biliyorum. Yazabilseydi istemezdim. İki mektubun sahibi de konuyu fazla uzatmış. Ana fikir bilgisayarın yazarın ruhuna iyi gelmediği. İnsan ruhuna iyi gelen o kadar az şey var ki. Ben rahatlıktan yanayım. Üretkenliğimi ikiye katlayabiliyor ve yazının niteliği değişmiyorsa bilgisayarda yazmayı yeğlerim. Yazmak uçmaktır benim için. Ateşler yakmaktır. Yazmak, ölümü sol cebimden çıkarıp duvara atıp tutmaktır. Bu herifler sürekli çarmıhta istiyorlar insanı, kanamıyorsan ruhun yok. Yarı kaçık istiyorlar seni, salyaların gömleğine akmış. Yeterince kaldım çarmıhta ben, depom dolu. Çarmıhtan uzak kalmayı başarabilirsem ömrümün sonuna kadar yeter. Artar bile. Biraz da onlar çıksınlar çarmıha, kutlayacağım. Ama yazıyı yaratan acı değildir, yazardır.

Neyse, bilgisayarın tamire gitmesi gerekiyor ve bu iki editör yazılarımın daktiloda yazıldığını görünce içlerinden, "Bukowski ruhuna kavuşmuş, bu metinler çok daha iyi okunuyor," diye geçirecekler. İyi de, editörlerimiz olmasa ne yapardık? Hatta, biz olmasak editörlerimiz ne yapardı.

12

13/09/91

17:28

Hipodrom kapalı. Atlar bugün Pomona'da koşuyorlar ve burdan oynama olanağı yok. Bu sıcakta Pomona'ya sürersem Allah belamı versin. Sonunda Los Alamitos gece yarışlarına yazılacağım galiba. Bilgisayar bir kez daha tamirden döndü, ama artık imlamı düzeltmiyor. Eski haline getirmek için hayli çabaladım. Muhtemelen tamirciyi arayıp, "Ne yapmam gerekiyor?" diye soracağım ve o da bana, "main diskten hard diske aktar," gibi bir şey söyleyecek. Ve söylediğini yaparken her şeyi sileceğim. Daktilo arkamda oturmuş, "Ben hâlâ buradayım," der gibi.

Olmak istediğim tek yerin bu oda olduğu geceler var. Yine de yukarı çıkınca boş hissedebiliyorum kendimi. İçip sarhoş olsam ekranda sözcükleri dans ettireceğimi biliyorum ama yarın öğleden sonra havaalanına gidip Linda'nın kız kardeşini karşılamam gerek. Bizi ziyarete geliyor. Adını Robin'den Jharra'ya değiştirdi. Kadınlar yaşlanınca adlarını değiştiriyorlar. Değiştiren çok, demek istiyorum. Erkeklerin ad değiştirdiğini bir düşünün? Birini arıyorum ve aramızda şöyle bir konuşma geçiyor mesela:

13

"Hey Mike, Menekşe ben."

"Kim?"

"Menekşe. Eskiden Charles'dım ama artık Menekşe'yim. Bundan böyle Charles diye seslenenlere cevap vermeyeceğim."

"Siktir git, Menekşe."

Mike telefonu yüzüme kapar.

Tuhaf şey yaşanmak. Kendine sürekli, ben yaşlıyım, ben yaşlıyım, demen gerekiyor. Gerçi yürüyen merdivenden inerken kendini aynada görürsün ama doğrudan bir bakış değildir bu, temkinli bir gülümseme ile yanlamasına bir göz atıştır sadece. Çok da kötü görünmezsin, tozlu bir mum gibi. Elden ne gelir? Tanrıların canı cehenneme, oyunun canı cehenneme. Otuz beş yıl önce ölmüş olmam gerekirdi. Hesapta olmayan görüntüler bunlar, korku gösterisine fazladan bir bakış. Yazar yaşlandıkça daha iyi yazabilmeli.

Daha çok görmüş, daha çok katlanmış, daha çok yitirmiştir ve ölüme daha yakındır. Özellikle sonuncusu büyük avantajdır. Ve yeni bir sayfanın heyecanı hep vardır, boş ve beyaz sayfanın heyecanı. Kumar sürer. Ve babaların laflarını anımsarsın hep. Jeffers: "Öfke duy güneşe." Hepsi birbirinden güzel. Sartre mesela: "Cehennem ötekilerdir." Hedefi gözünden vurmak diye buna derim. Ben hiç yalnız hissetmem kendimi. En iyisi yalnız olup tamamen yalnız olmamaktır.

Sağımdaki radyo bana iyi klasik müzik getirmek için elinden geleni yapıyor. Her gece üç-dört saat radyo dinlerken ya yazar, ya da hiçbir şey yapmadan otururum. İlacım bu benim, günün pisüğünü alır üstümden. Klasik bestecilerin böyle bir etkisi var üstümden. Şairlerin, romancıların, öykücülerin yok. Kalpazanlar çetesi. Sahtekar barındırmaya elverişli bir yanı var yazmanın. Nedir? Katlanılması en güç insanlar yazarlardır, hem yazılarında hem de şahsen. Şahsen daha da katlanılmazdırlar, bu da hayli katlanılmaz demektir. Ve biz yazarlar birbirimizden şikayet etmeye bayılırız. Baksanıza bana.

Yazarlığa dönersek; eli yıl önce nasıl yazdıysam bugün de aşağı yukarı öyle yazıyorum. Kıramı yazarak ödeyebilmem için neden elli bir yaşına gelmem gerekti? Yani, haklıysam, üslubum değişme-diye, neden bu kadar sürdü? Dünyanın bana yetişmesini mi bekle-

14

mem gerekmişti? Ve yetiştiyse ben şimdi nerdeyim? Bektan bir yerde olduğum kesin. Şöhretin beni şımarttığını sanmıyorum. Şöhretten şımarmış biri bunun farkında olabilir mi? Kendimden memnun olmaktan çok uzağım ama. Denetleyemediğim bir şey var içimde. Arabamla bir köprüden geçiyorsam aklımdan mutlaka intihar geçer. İntihan düşünmeksizin bir göle ya da okyanusa bakamam. Çok durmam üstünde. İNTİHAR. Aniden yanan bir ışık gibi. Karanlıkta. Çıkış yolu olduğunu bilmek içerde kalmayı kolaylaştırır. Anlıyor musunuz? Yoksa sonu deliliktir. O da hiç hoş değildir dostlarım. Ve ne zaman iyi bir şiir yazsam koltuk değneğidir benim için. Başkalarını bilmem ama, ben her sabah ayakkabılarımı bağlamak için eğildiğimde içimden, "ey büyük Allahım, yine mi?" diye geçiririm. Hayat düzmüş beni bir kere, geçinemiyoruz. Hayattan küçük lokmalar almak zorundayım, bütün atamıyorum ağzıma. Kovalar dolusu bok yemek gibi. Akıl hastanelerinin, hapishanelerin, sokakların dolu olması beni şaşırtmıyor. Kedilerimi seyretmek iyi gelir bana, içimi serinletir. Onların yanında kendimi iyi hissederim. İnsan dolu bir odaya sokmayın beni yeter ki. Sakın. Özellikle tatil günlerinde. Yapmayın. İlk karımın Hindistan'da ölü bulunduğunu ve ailesinin cesetine sahip çıkmadığını öğrendim. Zavallı kız. Boynu sakattı. Döndüre-miyordu. Bunun dışında harikuladeydi. Beni boşadı ve boşamakta haklıydı. Onu kurtarabilecek kadar müşfik ve cesur değildim.

16

21/09/91

21:27

Bir film galasına gittim dün gece. Kırmızı halı. Patlayan flaşlar. Film sonrası parti. İki parti. Konuşulanları pek duymadım. Çok kalabalıktı. Çok sıcak. Birinci partide yusuvarlak gözlü, gözlerini hiç kırpmayan bir genç beni barda kıstırdı. Ne aldığını bilmiyorum ama kafası iyiydi. Ya da kötü. Onun gibi çok insan vardı etrafta. Genç adamın yanında oldukça hoş üç hatun vardı ve bana hatunların çük emmeye ne kadar meraklı olduklarını anlatıp duruyordu. Hatunlar gülümseyip, "Evet, evet!" diyerek onayladılar. Muhabbet bundan ibaretti. Çük emmeyi ne severler, ne severler... Benimle kafa bulup bulmadıklarım anlamaya çalışıyordum. Bir süre sonra usandım ama. Adam aynı şeyleri söylüyor, yüzünü yüzüme yaklaştırıp duruyordu. Sonunda gömleğinin yakasına yapışıp sert bir hareketle kendime çektim, orda tuttum ve "Bak koçum, bu kadar insanın önünde yetmiş bir yaşında birinden dayak yemek hiç yakışık almaz, değil mi?" diye sordum. Sonra bıraktım yakasını. Barın öbür ucuna doğru yürüdü. Hatunlar da peşinden gittiler. Bir şey anladıysam arap olayım.

17

Küçük odalarda oturup sözcüklerle oynamaya fazla alışmışım anlaşılan. İnsanların arasında yeterince bulunuyorum zaten. Hipodromlarda, süper marketlerde, benzin istasyonlarında, otoyollarda, kafelerde. Bundan kaçış yok. Ama partilere gittiğimde kendimi tek-meleyesim gelir, içki ücretsiz olsa bile. Bana göre değil. Yeterince hamur var elimde. İnsanlar içimi boşaltır. Depomu doldurabilmek için onlardan uzak durmalıyım. Ağzımda beedi ile bilgisayarın başına oturmuş, ekranda çakan sözcükleri izleyen halimle kendimim bana en iyi gelen. İnsan ender ya da ilginç biri ile çok seyrek karşılaşılıyor. Bu sinir bozucu olmakla kalmıyor, sürekli yaşanan siktirici bir şok da. Allahın cezası huysuz biri yapıyor beni. Herkes lanet bir mendebur olabilir ve öyledir de. İmdat!

Bu gece iyi bir uyku çekersen bir şeyim kalmaz. Ama uyumadan önce okuyabileceğim bir şey asla yok. İyi edebiyatın temel taşlarını okuduktan sonra geriye pek bir şey kalmıyor. Kendimiz yazmalıyız. Elektrik yok havada. Ama yine de yarın sabah uyanmayı umuyorum. Uyanmasam da eyvallah. Ne araba lastiğine, ne traş bıçağına, ne Yanş Bülteni'ne, ne de tele-sekretere ihtiyacım olacak. Telefon genellikle karım için çalar zaten. Çanlar benim için çalmıyor.

Uyku, uyku. Yüzü koyun uyurum. Eski bir alışkanlık. Çok fazla kaçık kadınla birlikte oldum. Takınılan sağlama almak gerek. O hergelenin bana karşılık vermemesi kötü oldu. İçimden birini pataklamak geliyordu oysa. Moralimi fevkalade düzeltebilirdi. Yazık. İyi geceler.

25/09/91 00:28

Sıcak, aptal bir gece. Kediler perişan, kürklerine hapsolmuş bana bakıyorlar ve elimden bir şey gelmiyor. Linda birkaç yere uğramak üzere çıktı. Bir şeyler yapmaya, insanlarla konuşmaya ihtiyacı var. Şikayetçi değilim ama içki içmeye meyilli ve araba kullanıyor. Ben insanlara iyi eşlik edemem, konuşmak abes gelir bana. Fikir teatisinde bulunmak istemiyorum -ruh teatisinde de. Bir kaya parçasıyım. Kaya parçası olarak kalmak istiyorum, başından beri böyleydim. Babama karşı geldim, okula karşı geldim, yurttaş olmaya direndim. Beni böyle yapan her ne idi ise başından beri vardı sanki. Kimsenin o şeyi kurcalamasından haz etmedim. Hâlâ da etmem.

Günlük tutmayı dangalakça bulurum. Ben bunu sadece biri önerdiği için yapıyorum. Anlayacağınız dangalağın bile ancak müsveddesi olabiliyorum. Ama günlük tutmanın bir kolaylık sağladığını da kabul

etmek gerek. Bırakıyorum yuvarlansın. Tepeden aşağı yuvarlanan sıcak bir bok parçası gibi. Hipodrom konusunda ne yapacağımı bilmiyorum. Külleniyor giderek benim için. Bugün Holywood Park'tan Fairplex Park'da

20

koşulan 13 koşuya oynadım. Yedinci koşunun sonunda 72 dolar kazanmıştım. Ne fayda? Kaşlarımdaki beyaz kılları azaltır mı? Beni bir opera sanatçısı yapar mı? Ne istiyorum? Zor bir oyunu önde bitiriyorum, hem de devletin yüzde on sekizlik kesintisine rağmen. Üstelik bunu sık yapıyorum. Öyleyse çok da zor olmasa gerek. Daha ne istiyorum? Bir Tanrı olup olmadığı beni ilgilendirmiyor. Umurumda bile değil. Bu yüzde on sekizlik kesinti de neyin nesi?

Başımı çeviriyorum ve her zaman konuşurken gördüğüm adamı konuşurken görüyorum. Her gün aynı yerde durup birilerine bir şeyler anlatıyor. Yarış Bülteni'ni elinde tutup atlardan söz ediyor. Ne kadar kasvet verici. Ne işim var burda?

Çıkıyorum. Asansöre binip otoparka iniyor, arabama biniyor ve gazlıyorum. Saat sadece öğleden sonra dört. Ne güzel. Arabamı sürüyorum. Başkaları da arabalarını sürüyorlar. Bir yaprağı tırmanan sümüksü böceklerden farkımız yok.

Evimin garajına giriyor, park edip arabadan iniyorum. Lin-da'dan tele-sekretere kaydedilmiş bir mesaj var. Postaya bakıyorum. Gaz faturası. Bir de içinde şiirler olan bir zarf. Aybaşılarından, memelerinden ve göğüslerinden ve düzölmekten söz eden kadınlar. Son derece sıkıcı. Çöpe atıyorum.

Sonra soyunup havuza giriyorum. Su buz gibi. Nefis ama. Havuzun derin ucuna doğru yürüyorum, suyun seviyesi her adımda yükselip beni serinletiyor. Sonra dalıyorum. Dinlendirici. Dünya nerde olduğumu bilmiyorum. Su üstüne çıkıp havuzun öbür ucuna yüzüyor, havuzun kenarına oturuyorum. 9. ya da 10. ayak koşuluyor olsa gerek. Atlar hâlâ koşuyor. Aptal beyazlığımın ve yaşımın farkında, suya dalıyorum yine. Olsun, iyi yine de. Kırk yıl önce ölmüş olabilirdim. Su üstüne çıkıyorum, havuzun öbür ucuna yüzüp havuzdan çıkıyorum.

Çok zaman geçti üstünden. Şimdi odamda, Macintosh'umun başındayım. Bugünlük bu kadar.

Uyuyacağım sanırım. Yarın hipodromdayım, dinlenmem gerek.

21

26/09/91 00:16

Bugün yeni kitabın ilk provası geldi. Şiir. Martin 350 sayfa civarında olacağını söylüyor. Şiirleri sağlam buluyorum. Buharını salarak raylarda ilerleyen yaşlı bir şimendiferim ben.

Okumak iki saatimi aldı. Hayli deneyimliyim bu işte. Dizeler akıcı ve söylemelerini istediklerimi söylüyorlar. Etkisinde olduğum yazar kendimim artık.

Yaşarken hepimiz farklı tuzaklara yakalanırız. Kimse kaçamaz o tuzaklardan. Bütün hayatını bir tuzakta yaşayanlar bile vardır. Önemli olan tuzağın tuzak olduğunu fark etmektir. Fark edemiyor-san, bitmişsin. Ben tuzaklarımın çoğunu fark ettiğime inanıyorum. Ve yazdım onlar hakkında. İnsan sadece tuzaklar hakkında yazmaz elbette. Başka şeyler de var. Hayatın kendisi bir tuzaktır diyenler de çıkabilir. Yazmak bir tuzak olabilir. Kimi yazarlar geçmişte okurlarını memnun eden tarzda yazmayı sürdürürler. Sonra da tükenirler. Çoğu yazar yaratıcılığını bir süre sonra kaybeder. Övgülere kapılır. Yazar hakkında nihai kararı verecek yargıç kendidir. Eleştirmenlerin, editörlerin, yayıncıların, okurların rüzgârına kapılmışsa işi bit-

22

mistir. Ün ve servet rüzgârına kapılmışsa hiç düşünmeden sifonu çekebilirsiniz.

Her yeni dize bir başlangıçtır ve kendinden önce gelen dizelerden bağımsızdır. Her dize ile baştan başlarız. Ve o kadar da kutsal filan değildir. Dünya yazarların yokluğuna kanalizasyon yokluğundan çok daha kolay katlanır. Ve dünyanın bazı yerlerinde ikisinden de çok az var. Ben kanalizasyonsuz yaşamayı yeğlerim elbette, ama ben hastayım.

İnsanı yazmaktan alıkoyabilecek tek şey kendisidir. Yazma isteğini gerçekten duyan kişi mutlaka yazar. Reddedilme ve aşağılanma onu güçlendirir sadece. Ve engellenişi ne kadar uzun sürerse o kadar güçlenir, barajda yükselen su gibi. Yazmakla kaybedilecek hiçbir şey yoktur; uyurken parmaklarınızı güldürür; insanı kaplan gibi yürütür, gözlerini ateşleyip ölümle yüz yüze getirir. Bir savaşçı gibi ölür, cehenneme şeref konuğu olursunuz. Sözün kuman. Oyna, çevir çarkı. Karanlıktaki palyaço ol. Gülünçtür. Gülünçtür. Yeni bir dize daha.

26/09/91 23:36

Yeni kitaba başlık. Hipodromda otururken başlık düşündüm. İnsanın hiç düşünemediği bir yer size. İnsanın ruhunu ve beynini emiyor. Ve geceleri uyuyamıyorum bir süredir. Bir şey enerjimi tüketiyor.

Yalnız adamı gördüm bugün hipodromda. "N'aber Charles?" dedi. "İyilik," dedim. Sonra uzaklaştı. Arkadaş arıyor. Konuşmak istiyor. Atlardan. Konuşulmaz atlardan. Atlar EN SON konuşulacak şeydir. Birkaç koşu

sonra otomatik bahis makinesinin üstünden bana bakarken yakaladım. Zavallı adam. Dışarı çıkıp oturdum. Yanımdaki polis muhabbet açtı. Şimdilerde güvenlik görevlisi diyorlar. "Tabelanın yerini değiştiriyorlar," dedi. "Evet," dedim. Tabelayı sökmüş daha kuzeye taşıyorlardı. Birileri için iş demektir. İnsanların aç kalmadıklarını görmek beni sevindirir. Polisin benimle deli olup olmadığını merak ettiği için konuştuğu fikrine kapıldım. Böyle bir şey yoktu muhtemelen. Bana öyle geldi ama. Fikirlerin üstüme atlamalarına izin veririm. Göbeğimi kaşıyıp hoş sohbet ihtiyar ayaklarına yattım. "Eski gölleri tekrar inşa edeceklermiş," dedim. "Ya?"

24

dedi. "Eskiden buranın adı Göller ve Çiçekler Hipodromu'ymuş." "Öyle mi?" dedi. "Evet," dedim, "güzellik yarışması tertipleyip Kaz Kraliçesi seçerlerdi. Sonra kraliçeyi bir kayığa bindirip kazların arasında kürek çektilerlerdi. Yenir yutulur tarafı yoktu." "Evet," dedi polis. Öylece durdu. Kalktım. "Ben gidip bir kahve alayım," dedim, "kendine dikkat et." "Olur," dedi, "rastgele." "Sana da, adamım," dedim. Ve topukladım. Bir başlık. Bir tane bile gelmemişti aklıma. Hava serinlemişti. Yaşlı bir osuruk olarak gidip ceketimi almanın iyi olacağına karar verdim. Dördüncü kattan yürüyen merdivene bindim. Kim icat etti yürüyen merdiveni? Delilik diye buna derim. Yürüyen merdivenlerde ve asansörlerde çıkıp inen insanlar, araba süren insanlar, garaj kapılarını uzaktan kumanda ile açan insanlar. Sonra yağlan eritmek için jimnastik salonlarına gidilir. 4.000 yıl sonra bacalarımız olmayacak, ördeklere benzeyeceğiz. Bütün türler kendilerini yok ederler. Dinozorların sonu da böyle oldu. Canlı namına ne varsa yediler, sonra birbirlerini yemeye başladılar ve sonunda tek dinozor kaldı ve o orospu çocuğu da açlıktan öldü.

Aşağı inip arabamdan ceketimi aldım, giydim ve yürüyen merdivenle tekrar yukarı çıktım. Daha bir playboy gibi hissettim kendimi, profesyonel gibi -mekanı terk edip dönmekten söz ediyorum. Gizli kaynağıma danışıp gelmişim gibi.

Bahislerimi oynadım, şansımın yaver gittiği söylenebilir. 13. koşuya gelindiğinde hava karamıştı, çiseliyordu. On dakika erken oynayıp çıktım. Trafik temkinliydi. Yağmur Los Angeles şoförlerinin ödünü patlatır. Otobana girip kırmızı stop lambalarının peşine takıldım. Radyoyu açmadım, sessizliği yeğledim. Bir başlık geldi aklıma. Büyülenmemişler için İncil. Hayır, kötü. Çok tuttuğum bazı başlıklar geldi hatırıma. Başka yazarların. Tahtanın ve Taşın Önünde Saygı ile Eğil. Mükemmel başlık, berbat yazar. Yeraltından Mektuplar. Mükemmel başlık, mükemmel yazar. Bir de Yalnız Bir Avcıdır Yürek. Carson McCullers, hakkı en çok yenmiş yazarlardan. Kendi başlıklarımın içinde en çok beğendiğim, Canavarlarla Yaşayacak Denli Cesur Bir Adamın İtirafı. Teksir baskı ile içine ettim

25

ama o kitabın. Yazık.

Derken otoban tıkanı, öylece oturdum. Başlık yok. Kafam bomboş. Bir hafta deliksiz uyumak geldi içimden. Evden çıkarken çöpü çıkarmıştım allahtan. Yorgun hissediyordum kendimi. Çöp çıkarmayacaktım hiç olmazsa. Çöp bidonları. Bir gece bir çöp bidonunun üstünde sızmıştım. New York'da. Göbeğimde oturan bir sıçan uyandırmıştı beni. İkimiz de aynı anda üç metre havaya sıçramıştık. Yazar olmaya çabalıyordum. Hesapta olmuştum ama bir başlık bulamıyordum. Sahtekarın tekiydin. Trafik biraz kımıldadı, izledim. Kimse kimsenin kim olduğunu bilmiyordu, harikaydı. Aniden otobanın üstünde yıldırım çaktı ve o gün ilk kez iyi hissettim kendimi.

26

30/09/91 23:36

Birkaç gün boyunca havanda su dövdükten sonra bu sabah uyandım ve başlık hazır, uykuda gelmişti: Dünyaevi Şiirlerin Son Gecesi. İçerikle örtüşüyor. Nihai şiirler, hastalığa ve ölüme dair. Farklı şiirler de var aralarında tabii ki. Biraz da mizah hatta. Ama başlık kitaba ve zamana uyuyor. Başlığı buldun mu her şey yerli yerine oturur, şiirler saftaki yerlerini alırlar. Başlığı sevdim de ayrıca. Başlığı bu olan bir kitap görsem elime alıp birkaç sayfa okumaya çalışırım. Bazı başlıklar okurun ilgisini çeksins diye abartılıdır. İş görmez, yalan iş görmez.

Neyse, bu da bitti. Şimdi ne olacak? Romana ve şiirlere devam. Öyküye ne oldu? Terk etti öykü beni. Bir nedeni var ama ne olduğunu bilmiyorum. Üstüne gitsem bulabilirim ama yaran olmaz. O zamanı romana ve şiire ayırmayı yeğlerim. Ya da ayak tırnaklarımı kesmeye.

Adam gibi bir çıtçıt tırnak makası icat etmenin zamanı geldi bence. Yapılabileceğinden eminim. Mevcut tırnak makasları son derece kullanışsız ve cesaret kırıcı. Alkolün tekinin çıtçıt ile içki

27

dükkanını soymaya kalktığını okumuştum bir yerde. Orda da işe yaramamış. Dostoyevski nasıl keserdi tırnaklarını acaba? Van Gogh? Beethoven? Kendileri mi keserlerdi? Sanmıyorum. Eskiden benimkileri Linda keserdi. Çok da başarılıydı. Zaman zaman etimden bir parça aldığı da olurdu gerçi. Yeterince acı

çektim ben. Her tür.

Yakında öleceğimi biliyorum ve bunu çok garipsiyorum. Bencilim, kıcımlı iskemleye yerleştirip şiir yazmaktan bıkmadım. Yazmak ateş yakıyor içimde, havada perendeler atıyorum yazarken. İyi de, nereye kadar? Gitmesini bilmek lazım. Depomuzdaki yakıttır ölüm. Devam edebilmek için ihtiyacımız var.

Hepimize lazım. Bana lazım. Size lazım. Zamanı geldiğinde gitmezsek çevreyi kirletiriz.

Kanımcı en tuhaf olan, ölmüş birinin ayakkabılarına bakmaktır. Daha hüznü verici bir şey tasavvur edemiyorum. Kişilikleri ayakkabılarında kalmıştır sanki. Giysilerde, hayır. Ayakkabılar. Ya da şapka. Ya da eldiven. Yeni ölmüş birinin yatağına ayakkabılarını, şapkasını ve eldivenlerini koyup bir süre bakın, delirirsiniz. Yapmayın. Neyse, onlar artık sizin bilemeyeceğiniz bir şey biliyorlar. Belki.

Koşuların son günü bugün. Hollywood Park'dan, Fair Plex'deki koşulara oynadım. Ekrandan. On üç koşuya da oynadım. Şanslı gü-nümmüş. Yenilenmiş ve güçlenmiş olarak ayrıldım hipodromdan.

Sıkılmadım bile bugün. Kaygısız ve çevremle temastaydım. Çok şeyin farkında oluyorsun öyle olunca.

Dönüş yolunda direksiyonu fark ediyorsun mesela, kontrol panelini. Kahrolası bir uzay gemisinden farkı yok. Trafığa girip çıkıyorsun. Fütursuzca değil ama, ustalıklı -mesafe ve hız hesapları. Aptalca işler.

Bugün değil ama. Yüksek ses ve yüksek kalmalısın. Ne tuhaf. Karşı konmamalı ama. Uzun sürmez nasıl olsa. Yarın boş gün. Atlar koşmuyor.

Harbor güney otopanında beni izleyen polisi bile fark ettim bugün. Tam zamanında. Hızımı 90'a düşürdüm. O da düşürdü hızını. 90'la izledi. Beni 110'la enselemesine ramak kalmıştı. Acuras plakalardan nefret ederler. Kaldım 90'da. Beş dakika. En az 130'la sol-layıp gitti sonunda. Güle güle, dostum. Herkes gibi ben de trafik cezası yemekten nefret ederim. Dikiz aynasını sık sık dikizlemekte

28

yarar var. Basittir. Ama er ya da geç ceza yemek kaçınılmazdır. Ve yediğinde içkili olmadığına, ya da uyuşturucu taşımadığına şükret. Değilsen ya da taşımıyorsan. Neyse, başlık bulundu.

Şimdi Macintosh'umun başındayım ve önümde harikulade bir uzam var. Radyo berbat çalışıyor ama % 100'lük bir gün beklemek saflık olur. %51 'i yakalamışsan kârdasın. Bugün % 97'ydi.

Mailer'in CIA hakkında koca bir roman yazdığını duydum. Profesyonel bir yazardır Norman. Bir keresinde karıma, "Hank benim tarzımı sevmiyor galiba, değil mi?" diye sormuş. Bir başka yazarın tarzını seven yazar yok gibidir, Norman. Ancak öldüklerinde, ya da çoktan ölmüşlerse. Yazarlar sadece kendi boklarını koklamaktan hoşlanırlar. Ben de onlardanım. Yazarlarla konuşmaktan, ya da onlara bakmaktan haz etmem. Hele dinlemekten hiç. En kötüsü onlarla içmektir, salyaları üstlerine akar, açması görünürler.

Annelerinin kucağını arıyorlarmış gibi.

Ölümü düşünmeyi başka yazarları düşünmeye yeğlerim. Çok daha memnuniyet vericidir.

Radyoyu kapatıyorum. Besteciler de arada sırada çuvallanmışlar. İlle biri ile konuşmam gerekse bir bilgisayar tamircisini ya da cenaze levazımatçısını yeğlerim. İçkili ya da içkisiz. Tercihen içkisiz.

29

02/10/91 23:03

Ölüm bekleyenlere de gelir, beklemeyenlere de. Dışarısı yanıyor, boğucu ve aptal bir gün. Postaneden çıktım ve arabam çalışmadı. Ben de iyi bir yurttaşım. Otomobil Kulübü'ne üyeyim. Bana bir telefon lazım öyleyse. Kırk yıl önce her köşede bir telefon bulunurdu. Telefon ve saat. Ne zaman başını kaldırırsan bir yerde bir saat görürdün. Artık yok. Zamanı bile bedava öğrenemiyorsun. Umumi telefonlar da yok olmak üzere.

Sezgime güvendim. Postaneye girdim, alt kata indim ve bir köşede tek başına bir telefon duruyordu. Yapış yapış, siyah bir telefon. Dört kilometre karelik bir alanda bir tane daha yoktur. Telefonu kullanmayı biliyordum. Galiba. Danışma. Kadının sesini duydum ve rahat bir nefes aldım. Sakin ve sıkıcı bir sestir, hangi kente bağlanmak istediğimi sordu. Kenti ve Otomobil Kulübü'nün adını söyledim. (Bu küçük şeylerin nasıl yapıldığını bilmek ve sık sık yapmak durumundasın, yoksa ölmüşsün. Sokak ortasında yığılıp kalırsın ve kimse başını çevirip bakmaz bile.) Danışmadaki kadın bana bir numara verdi ama istediğim numara değildi. Büro numarasını vermiş-

30

ti. Bir şekilde garaja bağlandım sonunda. Maço bir ses, serin kanlı, yorgun ama savaşçı. Harika. Gerekli bilgiyi verdim. "Yarım saat," dedi.

Arabaya dönüp bir mektup açtım. Bir şiir çıktı içinden. Bana dair. Ve ona. Tanışmıştık, öyle anlaşıyordu, iki kez, on beş yıl önce. Ayrıca dergisinde şiirlerimi basmıştı. Büyük şairdim ama içiyordum. Ve sefil bir hayat yaşamıştım. Ve şimdi genç şairler de içiyor ve sefil hayatlar yaşıyorlardı çünkü başarmanın yolunun burdan geçtiğini sanıyorlardı. Ayrıca şiirlerimde başkalarına saldırmıştım, o da vardı içlerinde. Şimdi de hakkımda saldırgan şiirler yazdığını düşünüyordum. Yanılıyordum. O iyi biriydi ve on beş yıldan beri

dergisinde birçok şairin şiirlerini basmıştı. Ve ben iyi biri değildim. Büyük yazardım ama iyi insan değildim. Ve benimle, "takılmak" istemezdi. Böyle yazmıştı: "takılmak. "Ayrıca imlası bozuktu. Sıcaktı arabanın içi, 40 derece. 1906'dan bu yana yaşanmış en sıcak 1 Ekim. Mektubunu yanıtlamayacaktım. Yanıtlarsam bir daha yazacaktı. Bir başka mektup. Yazar ajansından, ekte yeni bir yazarın kitabından bazı bölümler. Bir göz attım. Kötüydü tabii ki. "Değerli görüşünüzü öğrenmek bizi mutlu edecek..." Onun önerisi ile kocasına birkaç dize ve bir karikatür yolladığım kadından teşekkür mektubu, adam çok mutlu olmuş. Ama boşanmışlar ve serbest gazetecilik yapıyormuş, gelirse onunla bir söyleşi yapar mıydım? Haftada iki kez söyleşi önerisi alırım. Söyleyecek o kadar da fazla şey yok. Yazacak şey çok, ama söyleyecek şey az. Bir keresinde, eski günlerde, söyleşi yapmaya gelen bir Alman anımsıyorum. Önüne şarapları koyup dört saat boyunca konuşmuştum. Sonra zom olmuş bir halde bana doğru eğilip, "gazeteci filan değilim, sizinle konuşmak istemiştım sadece..." demişti. Mektupları yan koltuğa fırlatıp bekledim. Sonra çekiciyi gördüm. Ağzı kulaklarında bir genç. Hoş çocuk. Elbette. "HEY-GÜZELİM! BURDAYIM!" diye bağırdım. Arkama park etti. İnip derdimi anlattım.

31

"Acura garajına çek beni," dedim.
"Araban garanti kapsamında mı?"
Bal gibi biliyordu olmadığını. Altımdaki araba 1989 modeldi ve 1991 yılındaydık.
"Önemi yok," dedim. "Acura da bir servise çek beni."
"Çok sürer tamiri. Bir haftadan önce vermezler."
"Yok canım. Hızlıdırılar."
"Bak," dedi oğlan, "bizim kendi servisimiz var. Oraya çekelim, akşama alırsın. Bir günde bitmezse biter bitmez seni ararız."
O anda arabamın servislerinde bir hafta yattığı geldi gözümün önüne. Şaftımın değişmesi gerekiyordu. Ya da silindir kapaklarının.
"Acura'ya çek beni."
"Bekle," dedi. "Patronla konuşmalıyım."
Bekledim. Döndü.
"Akünü şarj etmemi söyledi."
"Ne?"
"Akünü şarj edeceğiz."
"Pekala. Edelim."
Arabama binip çekicinin arkasına kaydırdım. Kabloları çıkartıp yerleştirdi, hemen çalıştı. Formu imzaladım ve gazladım.
Yolda arabayı köşedeki servise bırakmaya karar verdim.
"Sizi tanıyoruz. Yıllardır gelirsiniz," dedi müdür.
"İyi," dedim gülümseyerek. "Beni sikmezsiz öyleyse."
Bakakaldı.
"45 dakikada hallederiz."
"Tamam."
"Sizi evinize bırakmamızı ister misiniz?"
"Elbette."
İşaret etti. "O götürür sizi."
Güzel çocuklardan biri. Arabasına bindik. Tarif ettim. Bayın tırmanmaya başladı.
"Hâlâ film yapıyor musunuz?"
Ünlüyüm diyorum size.
"Hayır," dedim. "Sikmişim Hollywood'u."

32

Aklı basmadı.
"Burası," dedim.
"Ev değil malikane," dedi.
"Ben burda çalışıyorum sadece," dedim.
Doğruydu.

İndim. İki dolar bahşış verdim. İtiraz etti ama aldı.

Bahçeye girdim. Kediler etrafa serilmişlerdi, bitkindiler. Bir daha dünyaya gelirsem kedi olmak isterim. Günde yirmi saat uyuyup beslenmeyi beklerim. Oturup kıcımlı yalarım. İnsan fazlası ile öfkeli ve sabit fikirli. Yukarı çıkıp bilgisayarın başına oturdum. Son avuntum. Güç ve üretim olarak ikiye katlandım. Sihirli bir alet. Çoğu insan televizyonun karşısına nasıl oturursa öyle oturuyorum başına.

"Yüceltilmiş bir daktilo sadece," dedi damadım bir keresinde.

Ama o bir yazar değil. Sözcüklerin boşluğu ısırması, ekranda birden çakmaları ne demektir bilemez.

Zihnimizdeki düşüncelerin anında sözcüklere dönüşmesinin fikirleri çoğalttığını bilemez. Daktilo çamurda yürümektir. Bilgisayar buz pateni. Göz kamaştırıcı bir patlamadır. İçinizde bir şey yoksa bunların önemi yoktur elbette. Sonra o düzeltme olanakları, temizlik. Lanet olsun, eskiden her şeyi iki kez yazardım.

İlkinde yazmak için, ikincisinde pisliği temizlemek için. Böylesi, zafere ve kurtuluşa tek koşu.

Bilgisayardan sonraki adım ne olacak acaba? Parmaklarını şakaklarına bastıracaksın ve sözcükler anında belirecek. Yola çıkmadan depoyu doldurmak gerekecek elbette, ama bunu yapabilecek birkaç talihli çıkacaktır mutlaka. Öyle umalım. Telefon çaldı.

"Akü bitmiş," dedi ses. "Yeni bir aküye ihtiyacınız var."

"Ya ödeyemezsem?"

"Yedek lastiğinizi rehin alırız."

"Geliyorum."

Tepeden inmeye başlamıştım ki yaşlı komşumun seslendiğini duydum. Bağırıyordu. Basamakları tırmandım. Altında pijama, üstünde gri renk eski bir kazak vardı. Yanına gidip elini sıktım.

33

"Kimsin sen?" diye sordu.

"Komşunuzum. On yıldır komşuyuz."

"96 yaşımdayım," dedi.

"Biliyorum, Charlie."

"Tanrı beni yanına almıyor çünkü işini elinden alacağımdan korkuyor."

"Haklı. Alırsın."

"Şeytan da korksun. Onu da işinden edebilirim."

"Hiç şüphem yok."

"Sen kaç yaşındasın?"

"71."

"71 mi?"

"Evet."

"71 de yaşlı."

"Biliyorum, Charlie."

El sıkıştık ve yorgun ağaçların ve evlerin önünden aşağı vurup bayırı indim.

Servise gidiyordum.

Kıçından vurulmuş bir gün daha.

34

03/10/91 23:56

Bugün hipodromlar arası bahis mevsiminin ikinci günü. Sıra Oak Tree Hipodromu'ndaydı. Sadece 7000 bahisçi. Çokları o uzun Arcadia yolculuğunu göze alamıyor. Kentin güneyinde oturanlar için Harbor Otobanı, Pasadena Otobanı, sonra da bir süre kent trafiği demek. Bu sıcakta çekilmez. Dönüşü de var. Ben ne zaman git-tiysem bitap döndüm.

Orta çapta bir antrenör aradı bugün. "Kimse gelmiyor. Bitti. Yeni bir meslek edinmeliyim. Elektrikli bir daktilo alıp yazarlığa başlamayı düşünüyorum. Seni yazarım..."

Tele-sekretere mesaj bırakmıştı. Arayıp bire altı veren tayı ikinci geldiği için kutladım. Canı sıkındı ama.

"Antrenörler hapi yutmuş. Sonumuz geldi," dedi. Bakalım yarın kaç kişi gelecek. Cuma. 1000 fazla belki.

Bu sadece bahis sistemi ile alakalı değil, ekonomi ile de alakalı. Hükümetin ve basının itiraf edemeyeceği kadar kötü ekonomi. Hâlâ ayakta kalmayı başaranlar belli etmemeye çalışıyorlar. Şu anda en iyi sektör uyuşturucu sektördür herhalde. Yahu, uyuşturucu sektörü bitti-

35

Şi anda gençlerin yarısı işsiz kalır. Ben bir yazar olarak hâlâ su üstünde kalabiliyorum. Ama güven olmaz, bir gecede bitiverirsiniz. Olsun, emeklilik maaşım var: ayda 943 dolar. Yetmiş yaşına bastığımda bağlandı. Ama ona da güven olmaz. Emeklilik maaşları kesilmiş yaşlıların sokağa düştüğünü tasavvur edebiliyor musunuz? Göz ardı etmeyin. Milli borcumuz bizi dev bir ahtapot gibi yutabilir. İnsanlar mezarlıklarda

uyumaya başlarlar. Bu çürümüşlüğün tepesinde zenginlerden oluşmuş bir krema tabakası var aynı zamanda. Şaşırtıcı değil mi? Bazı insanların o kadar çok paralan var ki, kaç paralan olduğunu bile bilmiyorlar. Milyon dolarlardan söz ediyorum. Hollywood'a bakın, 60 milyonluk filmler yapıyorlar, herbi-ri onları izlemeye giden zavallılar kadar zavallı. Zenginler hâlâ zirvede, sistemi sağmanın bir yolunu hep bulur onlar.

Hipodromların hıncahınc dolu oldukları günleri hatırlıyorum, omuz omuza, kış kışa, ter içinde, bağırانlar, gişelere koşanlar. İyi zamanlardı. Şanslıysan barda bir hatun araklardın ve o gece dairende içki içer, kahkahalarla gülerdiniz. O günlerin (ve gecelerin) hiç bitmeyeceğini sanmıştık. Hem neden bitmek zorundalar? Otoparkta barbut. Yumruklaşmalar. Kabadayılık. İhtişam. Elektrik. Yahu, hayat güzeldi. Eğlenceliydi. Erkekler erkekti. Sıkıysa yan bak. Ve açıkça söylemek gerekirse, iyi bir duyguydu. Alkol ve yatak muhabbetleri. Ve barlar. Dolu barlar. Televizyon yok. Sarhoşluktan içeri alınırsan bir gece tutarlar, ayılıp yollarlardı. İşlerden kovulur, yeni işler bulurdun. Bir yerde uzun takılmak hesapta yoktu. Ne günlerdi. Ne hayattı. Akıl almaz şeyler olurdu sürekli, ardından da daha akıl almaz şeyler.

Buharlaştı gitti her şey. Güneşli bir akşam üstünde bir numaralı hipodromda 7000 kişi. Bar boş. Elinde havlu ile bekleyen barmen sadece. Nerede bu insanlar. Her zamankinden çok insan var ama neredeler? Köşe başlarında dikiliyor, evlerinde oturuyorlar. Bush kolay bir savaş kazandığı için tekrar seçilebilir. Ama ekonominin içine etti. Bankanızın yarın açılacağından emin olamıyorsunuz. İç karartmak değil amacım. 1930'da herkes nerede durduğunu biliyordu hiç olmazsa. Şimdi aynalar evindeyiz. Kimse ekonominin neden

çokmediğini bilmiyor. Kimin için çalıştığını da. Çalışıyorlarsa.

Lanet olsun, konuyu değiştirmekte yarar var. Benden başka hâl ve gidişattan şikayet eden yok. Varsa bile kimsenin duymayacağı bir yerdeler.

Ve ben oturmuş şiir yazıyorum, roman yazıyorum. Elimde değil. Başka bir şey yapamıyorum.

Altmış yaşına dek yoksul yaşadım. Şimdi ne zenginim, ne de yoksul.

Hipodromda satıcıları, parkçıları, büro ve temizlik elemanlarını işten çıkarıyorlar. İkramiyeler azalacak.

Hipodrom küçülecek. Cokey sayısı azalacak. Kahkahalar da. Kapitalizm komünizmi yedi. Şimdi de kendini yiyor. İki bine yaklaşıyoruz. Ben gitmiş olurum. Kitaplarım kalır yadigar. Hipodromda 7000 kişi. 7000.

İnanamıyorum. Siera Madres'lar ağılıyor sisin içinde. Atlar artık koşmadıklarında gök tepemize inecek, dümdüz, geniş, masif. Yerle bir olacağız. Dokuzuncu ayağı Camgöz götürdü. Tek yazmıştım.

09/10/91 00:07

Bilgisayar kursu hayalara atılan tekmeden farksızdı. Santim santim alıp bütünü kavramaya çalışıyorsun.

Sorun kitapların bir şey, bazı insanların ise başka bir şey söylemelerinden kaynaklanıyor. Terminoloji yavaş yavaş anlaşılır hale geliyor. Bilgisayar sadece yapar, bilgisayar bilmez. Kafasını karıştırırsanız size düşman kesilir. Yine de bilgisayar sapıtıp tuhaf şeyler yapabilir. Virüs kapar, kısa devre yapar, iflas eder, bombalar, vs. Nedense bu gece bilgisayardan ne kadar az söz edersek o kadar iyi diye hissediyorum.

Çok uzun zaman önce Paris'te benimle söyleşi yapan o deli Fransız ne yapıyordur acaba? Viskiye bira içer gibi içen Fransız? Şişeler boşaldıkça daha da delirir, zekileşirdi. Ölmüştür herhalde. Ben de eskiden günde on beş saat içerdim, bira ve şarap daha çok. Benim de ölmüş olmam gerekirdi. Öleceğim. Hiç fena sayılmaz, ölümü düşünmek. Tuhaf ve karışık bir hayat yaşadım; büyük kısmı felaket, can sıkıntısı.

Kendimi bokun içinden itip çıkarış şeklim farkı yarattı diye düşünüyorum. Geriye baktığımda başıma ne gelirse gelsin serinkanlılığımı ve mevcut klasımı korumayı başardığımı sanı-

38

yorum. FBI ajanlarının beni arabayla götürürken nasıl öfkelenediklerini anımsıyorum. "HEY-BU HERİF EPEY SERİNKANLI!" diye bağırıyordu içlerinden biri. Beni neden götürdüklerini ve nereye götürdüklerini sormamıştım. Umurumda değildi. Bu anlamsız hayattan bir dilim daha, diye hissediyordum. "BİR DAKİKA-" dedim onlara, "BEN KORKUYORUM!" Bu onları rahatlatmıştı. Uzaydan gelme yaratıklardan farksızdılar benim için. İletişim olanaksızdı. Tuhaftı ama. Hiçbir şey hissetmiyordum. Bana tuhaf gelmemişti aslında, bildiğimiz anlamda tuhaftı. Yüzler ve eller görüyordum sadece. Bir konuda kesin bir karar vermişlerdi, gerisi onların bileceği işti. Adalet ya da mantık aramıyordum. Hiç aramadım. Sosyal içerikli yazmamamın nedeni bu belki de. Bu sistemden ne köy olur, ne de kasaba bana kalırsa. Olmayan bir şeyi geliştiremezsin. O polisler korku göstermemi istemişlerdi, buna alışıktilar. Bense sadece iğreniyordum.

14/10/91 00:47

İnsan hipodromda tuhaf tiplere rastlıyor elbette. Hemen hemen her gün gelen biri var. Bir tek kez olsun kazandığına şahit olmadım. Her koşudan sonra dehşete kapılır, kazanan ata verip verişirir. "YAHU EŞEK BU!" diye bağırırmaya başlar. O atın birinci gelmesinin neden olanaksız olduğunu anlatmaya girişir. Beş

dakika. Söz konusu at genellikle 2'ye 5, ya da 1'e 3 veriyordun Bunlar boş atlar olsa olasılıkları yüksek olur. Ama arkadaşın akıllı bir türlü basmıyor. Foto finişle kaybetmeye görsün. Kendinden geçer. "İNSAFINA TÜKÜREYİM! TANRIM BUNU BANA YAPAMAZSIN!" Hipodroma girişini neden yasaklamazlar bilmiyorum.

Bir keresinde başka birine sordum, "Baksana, bu herif geçimini nasıl sağlar?" Birkaç kez konuştuklarına şahit olmuştum.

"Borç alarak," dedi.

"Borç isteyebileceği adamlar bir süre sonra tükenmiyor mu?"

"Yenilerini buluyor. En çok kullandığı tezgah nedir biliyor musun?"

"Ne?"

"Bankalar sabah kaçta açıyor?"

Hipodromda olmak istiyor herhalde, orda olmak sadece. Sürekli kaybetse bile orda olmak onun için bir şey ifade ediyor. Olunacak bir yer. Delice bir düş. Ama sıkıcı da. Sersemletici. Herkes başkalarının bilmediği bir şeyi bildiğini sanır. Yitik aptal egolar. Ben de onlardan biriyim. Benim için bir hobi olmaktan öteye gitmiyor. Sanırım. Umarım. Ama bir sihri var hipodromun; kısa bir film karesi, oynadığın atın atağa kalkıp potayı bulması. Gözünle görürsün her şeyi, adrenalin yükselir. Hayat anlam kazanır birden. Ama koşular arasındaki bekleyiş çok yeknesaktır. Ortalıkta dikilip duran insanlar toz gibi kuru görünmeye başlarlar. Cepleri boşalmıştır. Herşeye rağmen, evde kalınca huzursuz hissediyorum kendimi; hasta, yararsız. Tuhaf. Geceler hep olması gerektiği gibiler. Geceleri yazıyorum. Ama gündüzleri bir şekilde def etmek zorundayım. Ben de hastayım aslında. Gerçekle yüzleşemiyorum. İyi de, gerçekle yüzleşmeyi kim ister? Şu Philadelphia barında sabahın beşinden ertesi sabahın ikisine kadar kaldığım dönemimi hatırlattı bana. Olabileceğim tek yerdirdi sanki. Çoğu kez odama gidip döndüğümü bile anımsayamazdım. O bar taburesinden kıcımlı kaldırmıyordum sanki. Gerçeklerden kaçıyordum, gerçekler hoşuma gitmiyordu. Bu tip için de hipodrom öyle bir yer belki.

Pekala, siz bana yararlı bir meslek söyleyin. Avukat? Doktor? Onlar da baktır. Bok olmadıkları sanılır ama baktırlar. Sisteme kilitlemişlerdir ve çıkamazlar. Ve hemen hemen herkes işini iyi yapmıyor.

Önemsemiyorlar, güvenli bir kozanın içindeler.

Epey matraktı orası bugün. Hipodromdan söz ediyorum yine.

Cazgır ordaydı. Ama bir başka tip daha vardı, gözlerine bakınca sorunlu olduğunu hemen fark ediyordunuz. Öfke saçıyorlardı. Cazgırın yanında durmuş kehanetlerini dinliyordu. Cazgır bir sonraki koşu için bir tahminde bulundu. Cazgır'ın böyle bir yeteneği var, ikna olabilirsiniz. Öfkeli Gözler, Cazgır'ın tüyosuna göre oynuyordu anlaşılır.

Gün ilerledi. Heladan çıkarken gördüm ve duydum. Öfkeli Göz-

ler, Cazgır'ı sıçır sıvıyordu. "Allah belanı versin! Kes sesini yoksa seni öldürürüm!" Cazgır adama sırtım döndü ve teessüf eder gibi, "Lütfen... Lütfen," diyerek uzaklaştı. Öfkeli Gözler peşini bırakmadı. "OROSPU ÇOCUĞU! ÖLDÜRECEĞİM SENİ!"

Güvenlik görevlileri Öfkeli Gözler'i sakinleştirip uzaklaştırdılar. Hipodromda cinayete göz yumulmuyordu anlaşılır.

Zavallı Cazgır. Günün geri kalanında sessizdi. Sonuna kadar kaldı ama. Kumar insanı çiğ çiğ yiyebilir elbette.

Bir keresinde sevgilim bana, "Açınılacak durumdasın, hem Anonim Alkolikler'e, hem de Anonim Kumarbazlar'a gidiyorsun," demişti. Yatak faaliyetlerini engellemedikleri sürece ikisine de itirazı yoktu aslında. Engelleyince nefret ediyordu ikisinden de.

İflah olmaz bir kumarbaz olan bir arkadaşım bir keresinde bana, "Kazanmak ya da kaybetmek umurumda değil, tek istediğim oynamak," demişti.

Ben öyle değilim, yıllarca açlık çektim. Meteliksiz kalmak insana ancak gençlikte biraz romantik gelebilir. Neyse, Cazgır ertesi gün yine hipodromdaydı. Aynı şey: her koşudan sonra sonucu bağıra çağıra protesto etti. Bir yandan da dahi olduğunu kabullenmek lazım, çünkü birinci gelecek atı hiçbir zaman bulamıyor. Düşünün bunu. Kolay değildir. Hiçbir şey bilmediğinizi var sayalım. Bir numara seçebilirsiniz, herhangi bir numara, 3 mesela. İki-üç gün boyunca sadece 3 numaraya oynayın mutlaka birinde atı bulursunuz. Ama Cazgır bugüne dek bir kez olsun bulamadı atı. Şaşılası bir adam. Atlar hakkında tonla şey biliyor; zamanlan, performansları, huyları, sınıfları, vs., ama yine de sadece kaybedenleri seçmeyi beceriyor. Düşünün bunu. Sonra da unuttun, insanı delirtebilir.

275 dolar kaldırdım bugün. Geç yaşta başladım atlara oynamaya. Otuz beş yaşında. Otuz altı yıldır oynuyorum ve hesabıma göre 5.000 dolar içerdeyim. Tanrılar bana 8 ya da 9 yıl bahşederlerse geri

alabilirim belki.

Amaç olarak fena sayılmaz, değil mi?

Hı?

15/10/91 00:55

Dermanım yok. İki gece kafayı çektim bu hafta. Eskiden toparlandığım kadar çabuk toparlanamadığımı itiraf etmeliyim. Yorgun olmanın iyi yanı, yazarken çılgınca ve bulanık beyanatlarda bulunmamak. Kötü bir şey olduğundan değil, alışkanlık haline gelmesin yeter ki. Yazmanın yapması gereken ilk şey kıcını kurtarmak olmalı. Bunu yapıyorsa kendiliğinden lezzetli ve eğlendirici olur zaten.

Tanıdığım bir yazar herkese telefon edip her gece beş saat daktilo tuşladığını söylüyor. Buna hayranlık duymamızı bekliyor herhalde. Bilmem söylemeye gerek var mı? Önemli olan ne tuşladığı. Telefonda geçirdiği zamanı da o beş saate dahil ediyor mu acaba?

Ben bir ile dört arasında yazabilirim, dördüncü saatte yazdıklarım genellikle işe yaramaz. Tanıdığım biri bir keresinde bana, "Sabaha kadar düzüştüm," demişti. Beş saat daktilo tuşlayan adam değil. Birbirlerini tanıyorlar ama. Değiş tokuş yapmalarında yarar olabilir. Beş saat boyunca daktilo tuşlayan sabaha kadar düzüşsün, sabaha kadar düzüşen beş saat boyunca daktilo tuşlasın. Ya da başka biri daktilo tuşlarken birbirlerini düzsünler. Daktilo tuşlayan ben ol-44

mayayım ama, lütfen. Kadına yaptırın. Varsa.

Hımmm... Bir tuhaf hissediyorum kendimi bu gece, biliyor musunuz? Maksim Gorki'yi düşünüp duruyorum. Neden acaba? Bilmiyorum. Maksim Gorki hiç yaşamadı gibi geliyor bana, nedense. Bazı yazarların yaşadıklarına inanabiliyorsun. Turgenev gibi, D.H.Lawrence gibi. Hemingway yarı yarıya bence. Ordaydı, ama yoktu da. Ama Gorki? Güçlü yazdı. Devrimden sonra solmaya başladı. Dır dır edecek fazla bir şey kalmamıştı. Savaş karşıtı eylemciler de böyle, başarılı olabilmek için savaşa ihtiyaçları var. Savaş karşıtlığı yaparak gül gibi geçinenler var. Savaş olmadığı zaman ne yapacaklarını bilemiyorlar. Körfez Savaşı sırasında bir grup yazar ve şair devasa bir gösteri planlamışlardı mesela, şiirler ve söylevler hazırdı. Savaş birden bitti. Gösteri bir hafta sonraya planlanmıştı. İptal etmediler. Yaptılar gösterilerini. Çünkü sahnede olmak istiyorlardı. Buna ihtiyaç duyuyorlardı. Kızılderili yağmur dansına nasıl ihtiyaç duyarsa, öyle.

Şahsen savaşa karşıyım. Savaş karşıtı olmak popüler, ahlaki açıdan doğru ve aydınca bir tavır olmadan önce de karşıydım savaşa. Ama bu profesyonel eylemcilerin çoğunun cesaretlerinden ve samimiyetlerinden şüphe ederim. Gorki'den nereye geldik. Sal düşünceyi, aksın. Kimin umurunda? Hipodromda kazançlı bir gün daha. Tasalanmayın, bütün parayı ben götürmüyorum. Genellikle 10 ya da 20, aklım iyice yatıyorsa 40 dolarlık ganyan oynarım.

Hipodrom da insanların kafasını karıştırıyor. Her koşudan önce televizyonda iki uzmana tahmin yaptırıyorlar. Ve her günün sonunda zarar gösteriyorlar. Bilgisayarlar bile, ne kadar veri yüklerseniz yükleyin, beygirlerin ne yapacağını önceden kestiremezler. Birisine size ne yapmanız gerektiğini söylemesi için para ödüyorsanız, kaybettiniz demektir. Bu psikiyatrinizi, psikologunuzu, borsacınızı, sanat tarihi öğretmeninizi ve vesairenizi de kapsar.

Bozgun sonrasında güç toplamak kadar öğretici bir şey daha yoktur. Ama çoğu insan korkularına yenilir. Başarısızlıktan o denli korkarlar ki başarısız olurlar. Fazlası ile koşullanmışlardır, birinin

45

onlara ne yapması gerektiğini söylemesine alışkındırlar. Aile ile başlar, okul ve iş hayatında sürer.

Bakar mısınız, hipodromda iki şanslı gün geçirdim ve birden her şeyi biliyorum.

Geceye açık bir pencere var burda, donuyorum. Ama kalkıp kapıyı kapatmıyorum çünkü söz dört nala koşuyor ve dizginlere asılamayacak kadar hoşnutum. Ama lanet olsun, kalkıp kapatacağım ve işeyeceğim. Halloldu. İkisi de. Üstüme hırka bile giydim. Yaşlı yazar hırkasını giyer, bilgisayar ekranına bakar ve hayata dair yazmaya başlar. Daha kutsallaşabilinir mi? Ve allahaşkına, bir insanın ömründe ne kadar işediğini hiç merak ettiniz mi? Ne kadar yediğini, sıçtığını? Tonlarca. Korkunç. En iyisi ölüp gitmek, uzun kalırsak dışkılarımızla çevreyi kirletiriz. Striptizci kızların da allah belasını versin, onlar da dışkılıyorlar.

Yarın atlar koşmuyor. Perşembe boş gün.

Aşağı inip biraz karımla oturacağım. Aptal kutusuna bakarım biraz. Ya hipodromdayım ya da makinenin başında. Karım bundan şikayetçi değildir belki de. Değildir umarım. Gidiyorum. İyi biri sayılırım aslında, değil mi? Merdivenden aşağı. Tuhaf olmalı benimle yaşamak. Bana tuhaf.

İyi geceler.

20/10/91 00:18

Kendimi boş bir testi gibi hissettiğim gecelerden biri. Tahayyül edin. Kazınmış, huzursuz. Işıksız. İğrenme duygusundan bile yoksun.

İnsan kendini böyle hissettiğinde intiharı bile düşünemez. Fikri oluşmaz.

Kalk. Kaşın. Su iç.

Temmuz ayında bir sokak köpeğinden farkım yok, oysa aylardan ekim.

İyi bir yıl oldu yine de. Arkamdaki kitaplık yazılarımla dolu. Ocağın 18'inden bu yana yazılmış. Zincirlerini kırmış bir deliden farkım yok. Aklı başında hiçbir yazar bu kadar çok yazmaz. Hastalık.

Bu yıl ziyaretçileri püskürtmekte her zamankinden daha başarılı olduğum için de iyi bir yıl sayılır. Bir keresinde aldatıldım ama. Londra'dan bir adam yazdı, Soweto'da öğretmenlik yapıyormuş. Öğrencilerine Bukowski okuduğunda çoğu ilgi göstermiş kara derili Afrika'lı çocuklar. Hoşuma gitti. Davulun sesi bana da uzaktan 48

hoş gelir. Aynı adam daha sonra Guardian'da çalıştığını ve gelip benimle söyleşi yapmak istediğini yazdı.

Telefon numaramı istiyordu. Ben de mektup yazıp telefon numaramı yolladım. Aradı. Efendi biri izlenimi uyandırdı telefonda. Gün ve saat belirledik. Belirlediğimiz günün gecesi kapıdaydı. Linda ile şarapları

açtık, bardakları sehpanın üstüne koyduk ve başladık. Söyleşi fena gitmiyordu ama bir tuhaflik da seziyordum. Sorduğu soruya yanıt veriyordum, sonra soru ve yanıtlarla ilgili kendi hayatından bir şeyler

anlatmaya başlıyordu. Şişeler boşaldı ve söyleşi bitti. Bir şişe daha açıp içmeye devam ettik. Afrika'dan söz etmeye başladı. Aksanı giderek değişiyor, bayağılaşıyordu. Kendi de hızla aptallaşmaya başlamıştı.

Gözlerimizin önünde değişim geçiriyordu. Derken cinsellik konusuna girdi ve bir türlü çıkamadı. Küçük zenci kızlardan hoşlanıyordu. Ona fazla zenci tanımadığımızı ama Linda'nın Meksikalı bir arkadaşı

olduğunu söyledim. Buydu duymak istediği. Meksikalı kızlara nasıl bayıldığımı anlatmaya başladı.

Linda'mın arkadaşı ile mutlaka tanışmalıydı. Mutlaka. Düşünmemiz gerektiğini söyledik. Aynı şeyi

tekrarlayıp duruyordu. Kaliteli şarap içiyorduk ama adam ucuz viski içmiş gibi davranıyordu. Çok

geçmeden herşey Meksikalı kıza indirgendi. "Meksikalı kız... Meksikalı kız... Nerde Meksikalı kız?"

Tamamen çözülmüştü. İğrenç bir ayyaşdan farkı kalmamıştı. Görüşmenin bittiğini söyledim. Ertesi gün hipodroma gidecektim. Kapıya götürdük. "Meksikalı kız... Meksikalı kız..." diye söylendi.

"Söyleşinin bir kopyasını gönderirsin bize, değil mi?" diye sordum.

"Elbette, elbette," dedi. "Meksikalı kız..."

Kapıyı kapattık ve gitmişti.

Onu aklımızdan silip atmak için bir süre daha içmek zorunda kaldık.

Üstünden bir ay geçti. Hâlâ söyleşinin kopyasını bekliyorum. Guardian'la filan ilişkisi yoktu adamın.

Sahiden Londra'dan arayıp aramadığını da bilmiyorum. Long Beach'den aramıştı muhtemelen. İnsanlar evime girebilmek için söyleşiyi bahane ediyorlar. Söyleşi

49

için genellikle bir ücret talep edilmediğinden, herkes eline bir ses kayıt cihazı ve soru listesi alıp kapıyı çalabilir. Bir gece bir Alman çaldı kapıyı. Tıraşı milyonları bulan bir Alman dergisi için çalıştığını söyledi.

Saatlerce oturdu. Sorulan aptalcaydı ama iyi bir söyleşi olmasını istiyordum; açıldım. Üç saatlik kayıt yaptı. İçtik, içtik ve içtik. Başı önüne düşmeye başlamıştı. Adamı zom etmiştik ve içmeye devam ediyorduk.

Keyfimiz yerindeydi. Adamın başı göğsüne inmişti. Ağzının köşelerinden salyalar akıyordu. Sarstım. "Hey! Hey! Uyan!" Kendine geldi ve bana baktı. "Sana bir şey söyleyeceğim," dedi. "Ben dergide filan

çalışmıyorum. Seni görmek istedim sadece."

Bir zamanlar fotoğrafçılara da çok kerizlenirdim. İlişkilerinden söz edip işlerinden örnekler gönderirlerdi.

Sonra filtreleri, flaşları, fonları ve asistanları ile çıkagelirlerdi. Bir daha haber alamazdın ama. Fotoğraf

yollamazlardı demek istiyorum. Bir tane bile. "Hepsinden birer adet göndereceğim sana," demişti bir tanesi. "Biri sahici ebatlarda olacak." "Ne demek istiyorsun?" diye sormuştum. "İki metre uzunluğunda,

seksen santim genişliğinde bir fotoğraf yollayacağım sana." Bu dediğim birkaç yıl önceydi.

Hep söylerim; yazarın işi yazmaktır. Bu sahtekar orospu çocukları beni kerizliyorlarsa suç bende. İşim yok artık onlarla. Elizabeth Taylor'a yaltaklansınlar.

22/10/91 16:46

Tehlikeli hayat. Sabah sekizde kalkıp kedileri besledim çünkü sekiz buçukta daha karmaşık bir güvenlik sistemi döşemek üzere Westec Güvenlik'ten biri gelecekti. (Bir zamanlar çöp bidonlarının üstünde uyuyan ben miydim?)

Westec Güvenlik'in adamı tam sekiz buçukta geldi. Evi gezdirip pencereleri ve kapılan gösterdim. Güzel, güzel. Hepsine elektronik ve optik alarm tesisatı döşeyeceğiz. Linda aşağı inip birkaç soru sordu. Benden daha iyidir bu işlerde.

Benim kafamda tek soru vardı: "Ne kadar sürer?"

"Üç gün," dedi adam.

"Aman allahım!" dedim. (Üç günün ikisinde hipodrom kapalı olacaktı.)

Bir süre ortalıkta dolandıktan sonra adama birazdan döneceğimizi söyleyip çıktık. Bir dostumuz evlilik yıldönümümüz için bize I.Magnin'in yüz dolarlık hediye çeklerinden vermişti. Ayrıca tahsil etmek istediğim bir telif çekim vardı. Önce bankaya. Çeki ciro ettim.

52

"İmzanız çok güzel," dedi kız.

Yan taraftaki kız gelip imzama baktı.

"İmzası sürekli değişir," dedi Linda.

"Sürekli kitap imzalamak zorunda kalıyorum," dedim.

"O bir yazar," dedi Linda.

"Öyle mi? Hangi türde yazıyorsunuz?" diye sordu kızlardan biri.

"Anlat," dedim Linda'ya.

"Şiir, öykü ve roman türünde yazar," dedi Linda.

"Bir de senaryo," dedim, "Barsineği."

"Ooo," dedi kızlardan biri gülümseyerek, "Gördüm,"

"Beğendiniz mi?"

"Evet," diye gülümsedi.

"Teşekkür ederim," dedim.

Sonra dönüp bankadan çıktık.

Gördünüz mü? Ünlüydük. Arabamıza binip alışveriş merkezine gittik.

I.Magnin'e yalan bir yerde bk şeyler yemeye karar verdik.

Boş masalardan birine oturup jambonlu sandöviç, elma suyu ve kapuçino söyledik. Masamızdan alışveriş merkezinin büyük bölümünü görebiliyorduk. Bomboştı. Ekonomi çok kötüydü. Biz yüz dolar harcamak üzereydik. Ekonomiye katkıda bulunacaktık.

Benden başka erkek yoktu orada. Sadece kadınlar oturuyordu masalarda, yalnız ya da ikili. Erkekler başka yerlerdeydi. Şikayetçi değildim. Kadınların arasında emniyeteydim. Dinleniyordum. Yaralarım iyileşiyordu. Biraz gölgede kalmaktan bir şey çıkmaz. Yoruldum kayalardan atlayıp durmaktan.

Soluklandıktan sonra tekrar atlardım belki. Belki.

Yemeğimizi yedikten sonra I.Magnin'e girdik.

Gömleğe ihtiyacım vardı. Gömleklere baktım. Bir tane bile bulamadım. Geri zekalılar tarafından tasarlanmışlardı sanki. Vazgeçtim. Linda'nın çantaya ihtiyacı vardı. Bir tane beğendi, %50 indirimli fiatı 395 dolar. 49.50 gibiydi daha çok. Vazgeçti. Arkalıklarında fil başlan olan iki iskemle gördük. Güzeldiler. Ama binlerce do-

53

lar. Camdan bir kuş vardı, 75 dolar. Hoştu ama Linda koyacak yerimiz olmadığını söyledi. Mavi çizgili balık için de aynı şeyi söyledi. Yorulmaya başlamıştım. Alışveriş beni yorar. Alışveriş sonrasında üstümden silindir geçmiş gibi hissederim kendimi. Alacak hiçbir şey bulamıyordun üstelik. Tonla bok. Bedava verseler almazdım. İnsanda sahip olma isteği uyandıracak bir şey satılmaz mı bu dükkanda?

Başka bir gün tekrar denemeye karar verdik. Bir kitapçıya girdik. Bilgisayar üstüne bir kitaba ihtiyacım vardı. Daha çok bilgi edinmek istiyordum. Kitabı buldum. Kasaya götürdüm. Kasadaki çocuk tuşladı ve kredi kartımla ödedim. "Teşekkür ederim," dedi, "lütfedip şunu imzalar mısınız?" Son kitabımı uzattı. İşte, ünlüydüm. Aynı günde iki kez fark edilmişim. İki kez yeterliydi. Üç kez ya da fazlası başın belada demektir. Tanrılar dozu tam istediğim gibi ayarlıyorlardı. Adını sordum, ithaf ettim, imzaladım ve bir skeç çizdim. Dönüşte bir bilgisayar dükkanına girdik. Lazer yazıcı için kağıda ihtiyacım vardı. Yoktu. Yumruğumu salladım tezgahtara. Eski günlerimi anımsadım. Tezgahtar başka bir dükkan tarif etti. Dükkanı bulduk. Herşey vardı orda, hem de hesaplı. İki yıl yetecek kadar lazer kağıdı, zarf, kalem ve ataş satın aldım. Geriye yazmak kalmıştı.

Eve döndük. Güvenlikçi gitmişti. Arada parkeci gidip gelmiş, "dörtte döneceğim," diye bir not bırakmıştı. Parkecinin dörtte dönmeyeceğini biliyorduk. Delinin tekiydi. Çocukluğu ile ilgili. Kafası çok karışık. İyi parkeciydi ama.

Herşeyi yukarı çıkardım. Hazırdım. Ünlüydüm. Yazardım.

Oturdum ve bilgisayarı açtım. APTAL OYUNLAR'a girdim. Sonra Tao oynamaya başladım.

Ustalaşıyordum. Bilgisayara ender yeniliyordum. Bahis oynamaktan daha kolaydı, ama bahis kadar tatmin edici değildi. Çarşamba günü hipodromda olacaktım yine. Atlara oynamak cıvatalarımı sıkır. Planın bir parçasıydı. Ve iş görüyordu. Ve elimde yazılmayı bekleyen 5.000 sayfa vardı.

54

31/10/91

00:27

Hipodromda felaket bir gün. Para kaybı ile ilgisi yok. Biraz kazanmış bile olabilirim, ama duygu olarak felaketti. Hiçbir şey kımıldamıyordu sanki. Zamanımı katlediyordum ve biliyorsunuz; fazla zamanım kalmadı. Aynı yüzler, aynı %18'lik kesinti tuzağı. Bazen hepimiz bir filme hapsolmuşuz hissine kapılıyorum. Repliklerimizi biliyoruz, nereye doğru yürüyeceğimizi biliyoruz, nasıl oynayacağımızı biliyoruz, sadece kamera yok. Yine de çıkamıyoruz filmin içinden. Ve film kötü. Gişe memurlarının çoğunu çok iyi tanıyorum. Bazen kupon yatırırken küçük sohbetlerimiz olur. Benim tercihim işini yapmakla yetinen gişeci ile muhatap olmaktır; paramı alsın ve tek kelime etmesin. Ama hepsi zamanla sosyalleşir. Canlan sıkılır. Ayrıca kendilerini kollamak zorundadırlar çünkü bahisçilerin çoğu arızalı insanlardır. Zaman zaman gişecilere saldırırlar; alarm zilleri, koşarak gelen güvenlik görevlileri. Böylece kendilerini daha emniyetli hissederler. Cana yakın bahisçileri bu yüzden yeğlerler.

Bahisçiler daha kolaydır benim için. Müdavimler bir tür kaçık olduğumu, onlarla konuşmaktan haz etmediğimi bilirler. Sürekli ye-

55

ni sistemler denerim. Bazen dereyi geçerken sistem değiştirim. Sayıları hakikatle bağdaştırmaya çalışırım, deliliği bir sayıya ya da bir sayı kümesine kodlamaya. Hayatı anlamak istiyorum, hayattaki olguları anlamak istiyorum. Bir makalede günümüze dek satrançta şah, fil ve kalenin, şah ve iki kaleye eşdeğer kabul edildiğini okudum. Programı 65.536 işlemcisi olan bir Los Alamos bilgisayarına yüklemişler. Bilgisayar mat pozisyonundan geriye saymak sureti ile yüz milyar olasılığı değerlendirmiş ve beş saat sonra problemi çözmüş. Şah, fil ve kale, şah ve iki kaleyi 223 hamlede mat eder. Bu beni büyülüyor. O usandırıcı ve zihin karıştırıcı at bahisçiliğine beş çektiğine şüphe yok.

Hayatımın fazlası ile uzun bir bölümünü sıradan işlerde çalışarak geçirdiğimi düşünüyorum. Elli yaşına kadar. O orospu çocukları beni her gün bir yere gitmeye ve orda belli bir süre kalıp geri dönmeye alıştırdılar. Hiçbir şey yapmadan dolandığım zaman kendimi suçlu hissediyorum. Bu yüzden kendimi hipodromda buluyorum; sıkıntıdan patlamış ve delirmek üzere. Gecelerimi bilgisayara ya da içmeye, ya da ikisine ayırıyorum. Okurlarımın bazıları atlan çok sevdiğimi, hipodromun beni heyecanlandırıldığını, gözü kara bir kumarbaz olduğumu zannediyorlar. Posta kutumdan atlar ve at ya-rışları hakkında dergiler ve öyküler çıkıyor. Oysa hiç ilgi duymam. Ben hipodroma neredeyse istemeye istemeye giderim. Gidecek başka bir yer düşünemeyecek kadar salağım. Nereye gideyim gün ortasında, nereye? Cennet Bahçesi'ne mi? Sinemaya mı? Allah korusun. Günümü kadınlarla geçiremem ve benim yaşımdaki adamların çoğu ölmüş, ya da ölmemişlerse de ölsünler çünkü ölüden farkları yok.

Denedim hipodromdan uzak durmayı. Ama asabi oluyorum, bunalıma giriyorum ve gece bilgisayara verecek hiçbir şeyim olmuyor. Sanırım kıcıımı evden çıkarmak beni insanlıkla karşı karşıya getiriyor ve insanlığa baktığınızda tepki göstermeden edemiyorsunuz. Dayanılır gibi değil, kesintisiz bir korku gösterisi. Evet, sıkılıyorum orada, dehşete kapılıyorum, ama aynı zamanda bir tür öğrenciyim hâlâ. Cehennem öğrencisi.

56

Kim bilir? Yakında yatalak bile olabilirim. Tavana tutturulmuş kağıtlara resimler yaparım. Uzun saplı fırçalar kullanır, hatta zamanla severim belki.

Ama şimdilik bahisçilerin yüzlerine katlanmaktan başka çarem yok. Kartondan, dehşet verici, kötü, boş, hırs dolu ve ölü yüzler; gün be gün. Kuponlarını yırtarken, gazetelerini okurken, tabelayı incelerken sürekli eksiliyorlar. Ben de onlarla birlikteyim, onlardan biriyim. Hastayız, ümit budalarımız. Eski giysilerimizle, eski arabalarımızla, bütün hayatlar gibi harcanmış hayatlarımızla bir serap peşinde.

57

03/11/91 00:48

Bugün hipodroma gitmedim. Bademciklerim şiş ve başımın üst kısmında bir ağrı var, sağ tarafta. Yetmiş yaşındaysan her an ön camdan dışarı fırlayabilirsin. Hâlâ arada sırada kafa çekiyor ve çok fazla sigara içiyorum. Bu yüzden bedenim bana posta koyuyor; ama beyni de beslemek gerek. Ve ruhu. İçmek hem beynimi hem de ruhumu besler. Her neyse, bugün hipodroma gitmedim ve öğleye kadar uyudum. İstirahat. Jakuziye girdim bir komprador gibi. Hava güneşliydi ve su köpürüp dönüyordu. Sıcak su. Bıraktım kendimi. Neden olmasın? Kendini daha iyi hissetmeye çalış. Dünya giderek yırtılan ve her an patlayabilecek bok dolu bir kese kağıdı. Ben kurtaramam dünyayı. Ama yazılarımın kıcıklarını kurtarmalarına yardımcı olduğumu söyleyen mektuplar alıp duruyorum. Bu yüzden yazmadım ama; kendi kıcıımı kurtarmak için yazdım. Hep dışardaydım, hiç ait olmadım. Okul bahçesinde keşfettim bunu. Bir de çok yavaş öğrendiğimi. Herkes her şeyi biliyordu; benimse hiçbir boktan haberim yoktu. Her şey üstüne

badana çekilmiş ve kafa karıştırıcı bir ışıkla

59

aydınlatılmış gibiydi. Salaktım. Ama salaklığımda bile tam bir salak olmadığımı farkındaydım. Koruduğum bir köşe vardı içimde. Önemi yok. Şimdi jakuzimdeyim ve hayatım kapanmak üzere. Üzüntü duymuyorum; sirki gördüm. Hem o karanlığa ya da her neyse oraya atılana dek yazacak şey çok. İşte bu yüzden kutsaldır söz; sürekli yürür, arar, cümlelere dönüşür, zevkten dört köşe olur. Söz içimden hâlâ akıyor ve hâlâ iyi. Talihliydim. Yaşlı yazar jakuzisinde düşüncelere dalmış. Güzel, güzel. Cehennem hep var ama; çözülmeyi bekliyor.

Yaşlı san kedim geldi ve bana baktı. Birbirimize baktık. İkimiz de her şeyi biliyorduk, hiçbir şey bilmiyorduk. Sonra gitti.

Gün ilerledi. Linda ile bir yerde öğle yemeği yedik, neresi olduğunu anımsamıyorum. Yemek iyi sayılmazdı, masalar cumartesi insanları ile doluydu. Canlıydılar ama değildiler. Masalara ve localara oturmuş bir yandan konuşuyor, bir yandan yiyorlardı. Durun, aklıma geldi, Tanrım. Geçen gün hipodroma gitmeden önce öğle yemeği için bir restorana gittim. Tezgah başına oturdum, kimsecikler yoktu. Siparişimi vermiş bekliyordum ki adamın teki içeri girdi ve yanımdaki tabureye oturdu. Yirmiye yakın tabure vardı ve hemen yanımdaki tabureye oturmuştu. Çok sevmem ben insanları. Ne kadar uzak olursam o kadar iyi.

Adam siparişini verdi ve barmenle konuşmaya başladı. Profesyonel futbol. Ben de izlerim zaman zaman, ama bir restoranda sohbetini etmek? Bitmek bilmiyordu. Ayrıntılara girdi. En sevdiği oyuncu, bu sene kupayı kim alır, vs. Derken locada oturan biri de sohbete katıldı. Yanımdaki götle dirsek temasında olmasaydım o kadar da umursamazdım herhalde. İyi biri olduğu kesindi. Futbol aşığı. Güvenilir. Amerikalı. Yanımda. Boşversenize.

Evet, öğle yemeği yedik, Linda ve ben. Sonra da eve dönüp huzurlu bir şekilde geceye doğru ilerledik. Hava karardıktan hemen sonra Linda bir şey fark etti. İyidir fark etmekte. Arka bahçeden içeri doğru geldiğini gördüm. "Charley düşmüş, itfaiye geldi," dedi.

Ön bahçeden geçip sokağa çıktım. İtfaiye arabası ordaydı. Kapının önünde bir itfaiyeci duruyordu. "Ben Charley'nin komşusuyum. Yaşıyor mu?" diye sordum.

60

"Evet," dedi.

Ambulans bekleniyordu anlaşılan. İtfaiye önce gelmişti. Linda ile bekledik. Ambulans geldi. Tuhaftı. Ufak tefek iki adam indi am-bulansdan, bayağı ufak tefek. Yan yana durdular. İtfaiyeciler etraflarını sardı. İçlerinden biri ufak tefek adamlara bir şeyler anlattı. Ufak tefek adamlar dinleyip başlarını salladılar. Sonra bitti. Ambulansın arkasına gidip sedye ile döndüler. Basamakları çıkıp eve girdiler.

Uzun süre kaldılar içerde. Sonra çıktılar. Koca Charley'yi sedyeye bağlamışlardı. Ambulansa bindirilmenden hemen önce yanına gittik. "Dayan, Charley," dedim. "Dönmeni bekleyeceğiz," dedi Linda.

"Siz kimsiniz?" diye sordu Charley.

"Biz senin komşunuzuz," diye cevapladı Linda.

Sonra Charley'yi ambulansa yüklediler ve götürdüler. İçinde iki akrabasının bulunduğu kırmızı bir araba da ambulansı izledi.

Karşı komşum geldi yanımıza. El sıkıştık. Birkaç kez içmişliği-miz vardı. Charley'den söz ettik ona.

Hepimiz kınadık akrabalarını onu bu kadar yalnız bıraktıkları için. Yapabileceğimiz fazla bir şey yoktu ama.

"Şelalemi görmelisiniz," dedi komşum.

"Pekala," dedim. "Gidip görelim."

Evine gittik, karısının ve çocuklarının yanından geçip arka kapıdan çıktık, havuzu katettik ve KOCA bir şelale vardı karşımızda. Arkadaki yüksek kayanın tepesinden dökülüyordu ve suyun bir kısmı bir ağacın gövdesinden çıkıyordu sanki. Devasaydı. Farklı renklerde iri ve harikulade taşlardan yapılmıştı.

Mükemmel ışıklandırılmış kükreten bir şelale. İnanılır gibi değildi. Arka tarafta hâlâ çalışan bir işçi vardı.

Şelale bitmemişti henüz.

İşçinin elini sıktım.

"Bütün kitaplarını okumuş," dedi komşum.

"Vay canına," dedim.

İşçi bana gülümsedi.

Sonra eve girdik. "Bir bardak şaraba ne dersin?" diye sordu komşum.

61

"Sağol," dedim. Sonra bademciklerimden ve başımın ağrısından söz ettim.

Linda ile karşıya geçip evimize girdik. Günüm ve gecem böyle geçti aşağı yukarı.

62

22/11/91 00:26

71. yılım olağanüstü verimli bir yıl oldu. Bu yıl hayatımın hiçbir yılında yazmadığım kadar çok yazmış olabilirim. Her ne kadar yazar kendi çalışmasını tarafsız olarak değerlendiremese de, ben her zaman yazdığım kadar iyi yazdığımı inanıyorum -en iyi yazdığım zamanki kadar iyi demek istiyorum. 18 Ocak'ta kullanmaya başladığım bilgisayarın katkısı büyük. Sözcüklerin daha kolay dökülmelerini sağlıyor. Beyinden (ya da nerden geliyorsa oradan) parmaklara, parmaklardan da havada çıktıkları ekrana daha hızlı ulaşıyorlar - taze ve kıtır. Önemli olan hızın kendisi değil; akış. Sözü aktığı bir nehir ve söz iyiye bırak aksın. Üstelik karbon kağıtlarına ve temize çekmeye paydos. Eskiden bir gece yazıyı yazar, bir gece de yaptığım hataları düzeltip temize çekerdim. İmla hatalarını, cümle bozukluklarını artık orijinal kopya üstünde düzeltebiliyorsunuz. Tekrar yazmaya, sağdan soldan oklar çekmeye paydos. Kimse gelişigüzel yazılmış bir kopya okumak istemez, yazar bile. Bütün bunlar fazlası ile titiz ve mızımızca bulunabilir; ama değil. Son derece hayırlı. Ve insan ruhunu böyle yitiriyorsa, ben varım.

63

Kötü anılar da var. Bir gece dört saat kadar yazdığımı anımsıyorum. Çok kısmetli bir gece geçirdiğimi düşünüyordum ki yanlış bir tuşa ya da tuşlara dokunmuş olmalıyım, ekranda mavi bir şimşek çıktı ve yazdığım sayfalar kayboldu. Geri getirmek için elimden geleni yaptım ama nafile. Kaybolmuşlardı. Evet, "Save-all"da çalışıyordum, yine de kaybolmuşlardı. Aynı şey birkaç kez daha başıma gelmişti ama zaiyat hiç o denli büyük olmamıştı. Size şu kadarını söyleyeyim, sayfaların birden yok olduklarını fark etmek korkunç bir duygu. Şimdi anımsadım, romanımın dört sayfası da yok olmuştu. Bütün bir bölüm. Oturup allahın cezası bölümü baştan yazmıştım. Ve bunu yaptığında bir şeyler eksilir, küçük pırıltılar geri gelmez. Ama bir şeyler de kazanırsın. Seni çok tatmin etmeyen şeyleri çıkarıp daha iyilerini eklersin. Öyleyse? Uzun bir gece oldu. Kuşlar uyanmış. Karın ve kedilerin aklını kaçırdığını düşünüyor olmalılar. Şu "mavi şimşek"le ilgili olarak birkaç bilgisayar uzmanına danıştım, ama hiçbiri bir şey söyleyemedi. Çoğu bilgisayar uzmanının çok uzman olmadıklarını fark ettim. Kitaplarda yazılı olmayan garip şeyler oluyor. Şimdi bilgisayarlar hakkında daha çok şey biliyor ve sayfaları "mavi şimşek"ten geri getirmenin bir yolu vardır diye düşünüyorum.

En kötü gece bilgisayarın başına oturduğum ve aletin tamamen sapıttığı geceydi. Bombalar, tuhaf ve yüksek sesler, kararma anları, ölümcül karanlıklar; uğraştım, çabaladım, işe yaramadı. Sonra ekranda ve beynin yanındaki disket sokulan aralıkta pıhtılaşmış sıvıya benzer bir şey fark ettim. Kedilerimden biri makineye işemişti. Tamirciye götürmek zorunda kaldım. Teknisyen dışardaydı. Tezgahtarlardan biri beynin bir parçasını söktü, beyaz gömleğine sarı bir sıvı döküldü ve geri çekilip, "kedi sidiği," diye bağırdı. Zavallı adam. Zavallı adam. Neyse, bıraktım bilgisayarı. Beynin bütün parçalarını sökmek zorunda kaldılar. Bakımı sekiz gün sürdü. O süre boyunca daktiloya döndüm. Daktiloda yazmayı baştan öğrenmek zorunda kaldım. Akışı sağlayabilmek ancak kafayı iyice çektikten sonra mümkün oldu. Ve dediğim gibi; bir gece yazmak için, bir gece temize çekmek için. Ama iyi ki vardı daktilo. Birlikte elli yılımız geçmiş, çok güzel zamanlarımız olmuştu. Bilgisayar geri geldiğinde emektar daktiloyu köşesine koyarken hüzünlenmedim dersem yalan olur. Ama bilgisayarın başına oturdum ve sözcükler çılgın kuşlar gibi uçtular. Mavi şimşekler çakmıyor, sayfalar kaybolmu-yordu artık. Düzelme bile söz konusuydu. Kedi sidiği bazı sorunları gidermişti. Tek fark artık bilgisayarın üstünü büyük bir plaj havlusu ile örtmem.

Evet, en verimli yılım. Şarap doğru yıllanmışsa güzelleşir.

Kimseyle yarışmıyorum ve ölümsüzlüğe dair düşüncelerim yok. Umurumda bile değil. Hayatta iken devinmek önemli olan. Gün ışığında kapılar açılır ve atlar ışığın içine fırlar ve cokeyler; parlak ipek giysilerinin içinde küçük şeytanlar, zorlayarak, sapına kadar. İhtişam devnimde ve hodri meydan diyebilmektedir. Ölümün canı cehenneme. Her şey bugün, bugün, bugün. Evet.

09/12/91 01:18

Med ve cezir. Beş dakikadır oturmuş masanın üstündeki raptiyeyi seyrediyorum. Dün hipodromdan dönerken otobanda hava kararmak üzereydi. Hafif sis vardı. Noel bir mızrak gibi yaklaşıyordu. Birden otobanda benden başka kimse olmadığını fark ettim. Sonra yolun ortasında kocaman bir tampon gördüm. Direksiyonu son anda kırıp kurtardım ve sağıma baktım. Birkaç araba birbirlerine girmişlerdi, dört ya da beş araba. Ama sessizlik hakimdi; ne hareket, ne insan, ne alev, ne duman, ne de far ışığı. Arabaların içinde insan olup olmadığını fark edemeyecek kadar hızlı gidiyordum. Birden gece oldu. Öyle olur bazen, uyarı yoktur. Her şey saniyenin içinde olup biter. Hayattasın. Ölmüşsün. Ve hayat sürer.

Pamuk ipliği ile bağlıyız hayata. Olasılıkların arasında talihimizle geçici olarak varız. Bu geçicilik unsuru işin en iyi ve en kötü kısmıdır. Elden de bir şey gelmez. Bir dağın zirvesine çıkıp on yıllarınızı meditasyon yaparak geçerseniz de bu gerçeği değiştiremezsiniz. Kabullenmeyi seçebilirsiniz ama bu da ne kadar

sağlıklıdır bilemiyorum. Fazla düşünüyoruz belki de. Daha çok hisset, daha az düşün.

66

Kazaya karışan bütün araçlar griydiler sanki. Tuhaf.

Filozofların kendilerinden önce getirilmiş kavram ve teorileri çürütüş biçimlerini seviyorum. Yüz yıllardır sürüyor. Hayır, öyle değil, diye çıkarlar ortaya. Yol bu. Durmaksızın sürüyor ve bana sorarsanız bu ilerleyiş son derece makul. Filozoflar için asıl sorun daha anlaşılır bir dille yazmak. Bunu yapabildikleri ölçüde düşünceleri aydınlanır ve ilginçleşir. Sırrı, yalınlık.

Yazarken kaymalısın. Sözcükler pürüzlü ve bulanık olabilirler, ama keyifli bir şekilde kayıp gidiyorlarsa duyulan hazla ışıldarlar. Özenle yazmak ölümcüldür. Sözcüklerle kaya parçalan veya yenecek lokmalarımı gibi oynamakta Sherwood Anderson'un üstüne yoktu bence. Sözcükleri kağıda resmederdi. Ve öyle basittirler ki ışık patlamaları hissedersiniz; kapılar açılır, duvarlar kayar. Halıları, ayakkabıları, parmakları görürsünüz sayfada., sözün ustasıydı. Harikuladeydi. Ama Sherwood'un sözcükleri mermi gibidirler de. Onu okurken birden yere serilebilirsiniz. Uzun lafın kisası Sherwood işi biliyordu. Sezgileri güçlüydü. Hemingway yazıyı fazla ciddiye almıştı. Onu okurken ne kadar emek sarf ettiğini görebilirsiniz. Anderson ciddi bir şeyden söz ederken gülmeyi de bilirdi. Hemingway hiç bilmedi gülmeyi. Sabahın altısında ayakta yazan birinin mizah duygusu olamaz. Bir şeylerin üstesinden gelmeye çalışıyordun Yorgunum bu gece. Allah kahretsin, yeterince uyuyamıyorum. Bana kalsa öğleye dek uyurum ama ilk koşu 12:38'de, yolu ve bahis hesapları için gerekli süreyi de ilave edersen saat 11:00'de evden çıkmak zorundayım; postacı gelmeden. Sabah ikiden önce yattığım enderdir. İki kez çişe kalkarım. Kedilerimden biri beni her sabah altıda uyandırıyor, saat gibi. Suyu kaynadı, bahçeye çıkaracağım. Bir de sabah ondan önce aramayı seven yalnız kalpler var. Ben açmam, tele-sekreter devreye girer. Uykumun .bölündüğünü anlatmaya çalışıyorum. Ama tek şikayetim buysa aslan gibiyim demektir.

Önümüzdeki iki gün atlar koşmuyor. Yarın öğleden önce kalkmayacak ve kendimi bir güç santralı gibi hissedeceğim, on yıl daha

67

genç. Gel de gülme -on yıl daha genç beni 61 yapar, sevinilecek şey mi? Bırakın ağlayım, bırakın ağlayım. Saat 01:00. Neden kesip yatmıyorum?

68

18/01/92 23:59

Roman, şiir ve hipodrom arasında gidip geliyorum ve hâlâ hayattayım. Hipodromda yeni bir şey yok, insanlıkla yüzleşilen bir yer işte. Bir de yol var, gidiş ve dönüş. Karayolları insanların ne olduğu hakkında iyi bir fikir verir. Rekabetçi bir toplumuz. Yaradılışımızda var ve bu karayollarında iyice belirginleşiyor. Yavaş sürücüler seni engellemek, hızlı sürücüler ise sollamak isterler. Hızlı sürücüler beni pek rahatsız etmez. Yol verir kurtulurum. Ama yavaş sürücüler can sıkıcıdır, sol şeritte seksenle giderler. Ve bazen iki arabanın arasında sıkışıp kalırsın. Önündeki sürücünün başını durumunu okumaya yetecek kadar görürsün. Önündeki sürücünün ruhu uykudadır ve aynı zamanda hayata küs, bayağı, acımasız ve aptaldır. Bir sesin bana, "Böyle düşündüğün için aptal olan sensin aslında," dediğini duyar gibi oluyorum. Toplumdaki geri zekalıların geri zekalı olduklarını idrak edemeyip onları koruyacak birileri daima vardır. Bunu idrak edememelerinin nedeni kendilerinin de geri zekalı olmalarıdır. Geri zekalılar

69

cennetinde yaşıyoruz; bu şekilde yaşayıp birbirlerine bu şekilde davranmalarının nedeni bu. Onların bileceği iş, beni ilgilendirmez. Ama ne var ki onlarla yaşamak zorundayım.

Bir keresinde birkaç kişi ile akşam yemeğine çıkmıştım. Yanımdaki masada bir grup vardı. Yüksek sesle konuşup kahkaha ile gülüyorlardı. Sahte kahkahalar, zorlama. Kesintisiz.

Sonunda masamızdakilere, "Çekilir gibi değil, değil mi?" diye sordum.

İçlerinden biri bana döndü ve tatlı bir tebessümle, "insanları mutlu görmek beni de mutlu eder," dedi.

Cevap vermedim. İçimde kara bir delik oluşmuştu ama.

Karayollarında insanlar hakkında bilgi edinirsin. Yemek masalarında insanlar hakkında bilgi edinirsin.

Televizyonda insanlar hakkında bilgi edinirsin. Süper marketlerde insanlar hakkında bilgi edinirsin. Listeyi uzatmak mümkün. Edindiğin bilgi hep aynı bilgi. Elden ne gelir? Kıçını kolla ve bardağını doldur. İnsanları mutlu görmek beni de mutlu eder. Ama nerede o mutlu insanlar? Ben göremiyorum.

Bugün hipodroma gidip yerime oturdum. Kepini ters giymiş biri vardı önümde. Hipodromun dağıttığı keplerden. Promosyon Günü. Adamın Yarış Bülteni ve armonikası vardı. Armonikayı çalmaya başladı.

Bilmiyordu çalmayı. Üflüyordu sadece. Schoenberg'in 12 tonluk gamı filan da değildi. Bir süre sonra soluksuz kaldı ve Yarış Bülteni'ni açtı.

Tam önümde iki haftadan beri gelen aynı üç adam oturuyordu. Biri sürekli kahverengi giysi ve şapka

giyiyordu ve altmış yaşların-daydı. Yanındaki daha yaşlı görünüyordu, altmış beş civarında. Saçı pamuk gibi beyaz, boynu eğri, omuzları yuvarlak. Üçüncüsü Çinli'ydi ve durmadan sigara içiyordu. Her koşudan önce oynayacakları atları tartışıyorlardı. İnanılmaz bahisçilerdi bunlar, daha önce anlattığım CAZGIR misali. Nedenini söyleyeyim. İki haftadır arkalarında oturuyorum ve içlerinden biri bile bir kez olsun birinci gelecek atı bulamadı. Üstelik favori atlara da oynuyorlar. 45 koşuda yapılmış üçlü seçimden söz ediyoruz burda. Tek bir at bile bulama-

70

dan yapılmış 135 seçim. Bu gerçekten şaşırtıcı bir istatistik. Bir düşünün. İçlerinden biri 1 ya da 3 numara gibi bir numara seçip hep o numaraya oynasaydı bir at bulması kaçınılmazdı. Ama beyinlerini ve bilgilerini kullanarak her seferinde farklı bir seçim yapmış ve bütün koşuları ıskalamışlardı. Neden vazgeçmezler hipodroma gelmekten? Beceriksizliklerinden utanç duymazlar mı? Hayır, bir sonraki yarış var hep. Bir gün kazanacaklar. Hem de büyük.

Hipodromdan çıkıp eve döndüğümde neden bu kadar mutlu olduğunu anlıyorsunuzdur her halde? Sözcüklerin dizileceği temiz bir ekran. Bu dünyanın dahileri karım ve dokuz kedim olmalı. Öyleler.

71

08/02/92 01:16

Yazarlar yazmadıklarında ne yaparlar? Ben hipodroma giderim. Eski günlerde ya açlık çeker ya da boktan işlerde çalışırdım.

Yazarlardan uzak duruyorum artık -veya kendilerine yazar diyenlerden. Ama aynı yerde yaşamaya ve yazmaya ya da ölmeye karar verdiğim 1970'den 1975'e kadar pek çok yazar uğradı evime; hepsi şair. ŞAİRLER. Ve çok tuhaf bir şey keşfettim: hiçbirinin görünür bir geçim kaynağı yoktu. Kitapları basıldığında satmazdı. Ve şiir dinletilerinde izleyici sayısı çok az olurdu, 4 ya da 14 başka şair. Ama hepsi güzel evlerde yaşar, sofamda oturup biramı içmeye bol zaman bulurlardı. Deliliğimle şehirde ünlenmeye başlamıştım; gizli tutulan şeylerin yapıldığı, çılgın kadınların dans edip şişe kırdıkları partiler veriyordum. Ya da birilerini balkondan aşağı atıyordum, ya da polis geliyordu, ya da... ya da. Çoğu doğrudu. Ama kira ve içki parasını denkleştirmek için sözü kağıda döküp yayıncıya ve dergilere yollamak zorunda olan da bendim; bu da düzyazı demekti. Ama bu... şairler... sadece şiir yazarlardı. Şiirlerini ince ve yapay bulurdum... yazmaktan vazgeçmezlerdi ama; iyi giyinir, iyi

72

beslenir, sofamda uzun uzun oturup biramı içerlerdi. Sürekli şiirlerinden ve kendilerinden söz ederlerdi. Bir çok kez, "Yahu, söylesene, nerden geçiniyorsun?" diye sordum. Öylece oturup gülümse-mekle yetindiler, biramı içtiler ve çılgın kadınlarımdan birinin gelmesini beklediler bir şekilde sebeplenmeyi umarak -seks, hayranlık, macera ya da ne olursa.

Bu bebelerden kurtulma zamanının geldiğini düşünmeye başlamıştım. Ve yavaş yavaş sırlarını çözdüm; tek tek. Genellikle arka planda ANNE vardı. Anneleri bakıyordu bu dahilere; kirayı ödüyor, mutfaklarını dolduruyor ve giydiriyordu.

Bir gece ender ziyaretlerimden birinde bu ŞAİR'in dairesinde oturduğumu anımsıyorum. Hayli sıkıcı bir geceydi, içki yoktu. ŞAİR karşımda oturmuş daha geniş bir zümre tarafından tanınmaması-nın ne denli büyük bir haksızlık olduğunu anlatıyordu. Editörler ona karşıydı, herkes ona komplo kuruyordu. Parmağını bana doğrulttu: "Sen de," dedi. "Martin'e beni yayınlamamasını söyledin!" Doğru değildi. Farklı şeylerden de şikayet edip sızlandı. Sonra telefon çaldı. Ahizeyi kaldırıp son derece temkinli ve alçak bir sesle konuştu. Sonra kapattı ve bana döndü.

"Annem. Buraya geliyor. Gitmek zorundasın."

"Gelsin canım. Anneni tanımak isterim."

"Olmaz! Olmaz! Korkunçtur annem! Gitmen gerek! Hemen! Çabuk!"

Asansöre binip aşağı indim ve şairi defterimden sildim.

Bir başkası vardı. Annesi yemek, araba, sigorta ve kira masraflarını karşılamakla kalmayıp zaman zaman şiirlerini de yazıyordu. Ve on yıllardır sürüyordu bu.

Bir başka tip vardı, her zaman son derece sakın ve besili görünürdü. Her Pazar öğleden sonra kilisenin birindeki şiir atölyesinde ders verirdi. Şık bir dairesi vardı. Komünist partiye kayıtlıydı. Adı Fred olsun. Bir keresinde şiir atölyesinde verdiği derslere devam eden ve ona hayranlık besleyen geçkince bir hanıma, "Baksana, Fred geçimini nasıl sağlıyor!" diye sordum. "Oo," dedi, "Fred bilinmesini istemiyor, hayatını gizli tutmaktan hoşlanır, ama geçimini

73

seyyar büfeleri yıkayarak sağlıyor."

"Seyyar büfe de ne?"

"İş yerlerine gidip öğle paydoslarında kahve ve sandöviç servisi yapan şu vagon kamyonlar var ya, Fred geçimini onları yıkayarak sağlıyor."

İki yıl geçti ve Fred'in aynı zamanda iki apartman sahibi olduğu ve daha çok kira geliri ile geçindiği ortaya çıktı. Bunu öğrendiğimde kafayı çekip arabama atladım ve Fred'in evine sürdüm. Küçük bir tiyatronun üstünde oturuyordu. Buram buram sanat kokardı bina. Arabamdan fırlayıp zilini çaldım. Açmadı kapıyı. Evde olduğunu biliyordum. Perdenin arkasında gölgesini görmüştüm. Arabama bindim, kornaya bastım ve "Hey, Fred, aşağı in!" diye bağırmaya başladım. Pencerenin camına bir bira şişesi fırlattım. Cama çarpıp camı kırmadan aşağı düştü. İşe yaramıştı ama. Fred küçük balkonuna çıkıp aşağı baktı. "Bukowski, git burdan!"

"Fred, aşağı in de sıçayım ağzına! Seni komünist toprak ağası seni!"

İçeri koştu. Orda oturup aşağı inmesini bekledim. Boşuna. Sonra polisi aradığı hissine kapıldım. Polislere doymuştum. Arabama binip eve döndüm.

Sahilde oturan bir başka şair anımsıyorum. Süper bir ev. Ömründe çalışmamış. Bırakmadım peşini,

"Geçimini nasıl sağlıyorsun? Geçimini nasıl sağlıyorsun?" Sonunda pes etti. "Ailemin birkaç gayri menkulü var, kiralari ben topluyorum, bana maaş ödüyorlar." İyi bir maaşı vardı tahmin ederim. Neyse, o söylemişti hiç olmazsa.

Bazıları hayatta söylemez. Vardı öyle biri. İyi şairdi ama çok az yazardı. Çok hoş bir dairede oturuyordu. Sürekli seyahat ederdi; Hawaii filan. İçlerinde en rahat olan oydu. Üst baş her zaman pırıl pırıl, ayakkabılar yeni, sinekkaydı traşlı, saçı bakımlı, dişler bembeyaz. "Hadi güzelim, söyle, değirmenin suyu nerden?" Tek kelime etmezdi. Gülümsemezdi bile. Yüzüme bakardı sadece.

Bir de sadaka ile yaşayan şair tipi vardır. Bir tanesi için bir şiir yazdım ama hiçbir zaman yayınlamadım çünkü sonunda ona acı-mıştım.

74

Şairler hakkında yazmaktan yoruldum. Ama kendilerine bir iş bulup çalışacaklarına şairlikte ısrar ederek kendilerine zarar verdiklerini eklemeyemedim. Ben elli yaşına kadar berbat işlerde çalıştım. Bir kez bile şairlik iddiasında bulunmadım. Kalabalığın içine sıkışıp kalmıştım. İnsanın yaşayabilmek için çalışmak zorunda olması iyi bir şeydir, demiyorum. Korkunçtur genellikle. Sık sık iğrenç bir işi kaybetmemek için savaşmak zorunda kalırsın, çünkü arkanda işine talip yirmi beş kişi beklemektedir. Anlamsızdır elbette, insanı dümdüz eder. Ama o kalabalığın içinde olmak yazarken palavradan uzak durmayı öğretti bana. İnsanın burnu biraz sürtmeli bence, hapis nedir, hastane nedir bilmeli. Dört beş gün aç kalmak nedir bilmeli. Kaçık bir kadınla yaşamak da bel kemiğini güçlendirir. Mengeneden kurtulduktan sonra coşkuyla, özgürlük duygusu ile yazılır, diye düşünüyorum. Böyle düşünmemin nedeni tanıdığım bütün şairlerin lapacı ve asalak olmaları. O bencil dayanıksızlıklarından başka yazacak şeyleri yok. Evet, uzak duruyorum ŞAIR'lerden. Haksız mıyım?

16/03/92 00:53

Nereden kaynaklandığı hakkında hiçbir fikrim yok. Bir şekilde oluşmuş: geçmişteki yazarlara dair bir his. Hissettiklerimin gerçeğe ilgisi yok. Bana ait, tamamen uydurulmuş. Sherwood Anderson'ı ufak tefek, omuzlan çökük biri olarak tahayyül ediyorum örneğin. Uzun boylu ve dimdik biriydi muhtemelen. Olsun. Ben onu öyle canlandırıyorum kafamda. (Fotoğrafını görmüşlüğüm yok.) Dosto-yevski'yi koyu yeşil gözleri için için yanan, sakallı ve şişman biri olarak tahayyül ediyorum. Önce çok şişman, sonra çok zayıf, sonra yine şişman. Zırvalıyorum şüphesiz, ama kendi zırvalamalarımı severim. Doostoyevski'nin küçük kızlara düşkün biri olduğunu bile düşünüyorum. Faulkner'i hayli loş bir ışıktaki, nefesi iğrenç kokan biri olarak görüyorum. Gorki, gizli bir ayyaş. Tolstoy sebepsiz yere müthiş öfkeleniyor. Hemingway kapalı kapılar ardında bale egzersizleri yapıyor. Celine'in uyku sorunu var. e.e.Cummings usta bir bilardo oyuncusu. Çok uzatabilirim.

Yarı deli, uyumsuz ve aç bir yazar olduğum günlerde kapıldığım hayaller bunlar. Yemeğim az, ama vaktim boldu. Her kim olurlarsa

77

olsunlar, benim için sihirli insanlardı yazarlar. Kapıları farklı açıyorlardı. Sabah kalktıklarında güne sert bir içki ile başlıyorlardı. Hayat onlar için katlanılması güç bir şeydi. Her gün, ıslak betonda yürümekten farksızdı. Kahramanlarım yaptım onları. Beslendim onlardan. Onlara dair kurduğum hayaller bana hiçliğimde destek oldular. Onları düşünmek, onları okumaktan daha güzeldi. D.H.Lawrence örneğin. Ne şeytansı bir adamdı. O kadar çok şey biliyordu ki kafası sürekli bozuktu. Harikulade. Harikulade. Ve Aldous Huxley... beyin gücü fazlalığı vardı adamın. O kadar çok şey biliyordu ki sürekli başı ağrıyordu. Açlık yatağıma uzanır ve bu adamları düşünürdüm.

Edebiyat öyle... Romantik'ti ki. Evet.

Besteciler ve ressamalar da iyiydi ama; çıldırırlar, intihar ederler, tuhaf ve uygunsuz davranışlar sergilerlerdi. İntihar çok iyi fikirdi. Ben bile birkaç kez denedim. Gerçi çuvalladım ama epey yaklaştım; kararlı denemeler. Şimdi yetmiş iki yaşındayım. Kahramanlarım geçmişte kaldılar ve yenileri ile yaşamak zorundayım. Yeni yaratıcılarla, yeni ünlülerle. Beni kesmiyorlar. Onlara bakıyorum, dinliyorum ve hepsi bu mu, diye sormadan edemiyorum. Demek istediğim, çok rahatlar... şikayet ediyorlar... ama RAHATLAR. Delilik yok. Delilik belirtilerine sadece başarılı olamayıp nedenlerim dış güçlere bağlayanlarda rastlanıyor. Ve kötü yaratıyorlar; korkunç.

Kendime örnek alabileceğim kimse kalmadı. Kendimi bile kendime örnek alamıyorum artık. Hapse girer çıkardım eskiden. Kapı kırardım, pencere kırardım, ayın 29 günü içerdim. Şimdi şu bilgisayarın başına oturup radyo dinliyorum; klasik müzik. İçki bile içmiyorum bu gece. Karaciğeri dinlendiriyorum. Ne için? Seksen ya da doksan yaşına kadar yaşamak istiyor muyum? Ölmenin sakıncası yok benim için... ama bu yıl değil, tamam mı?

Bilmiyorum, farklıydı eskiden. Yazarlar daha bir... yazardılar. Bir şeyler gerçekleşirdi. Black Sun Press. Crosby'ler. Ben de bir ara kendimi o çağda bulmadıysam allah belamı versin. Caresse Crosby bir öykümü Portfolio dergisinde, yanılmıyorsa Sartre, Henry Miller ve Galiba Camus ile birlikte basmıştı. Dergi artık bende değil. İnsanlar benden çalarlar. Benimle içmeye gelip kitaplarımı araklarlar. Giderek yalnızlığı seçmem bu yüzden. Neyse, Kükreyen 20'leri, Gertrude Stein'i ve Picasso'yu başkaları da özlüyordur mutlaka... James Joyce'u, Lawrence'i ve diğerlerini. Surda oturmuş sigara içiyor, müzik dinliyorum. Sağlığım iyi ve eskisi kadar ya da daha iyi yazdığımı umuyorum. Ama ne zaman elime bir kitap alıp okumaya kalkışsam o kadar... çalışılmış... buluyorum ki, iyi özümsemiş bir tarz gibi. Çok ve çok uzun zamandır okudum belki de. Bir de elli yıldır yazan biri olarak (ve kamyon yükü ile yazdım) başka bir yazan okurken nerde numara yaptığını hemen hissettiğime inanıyorum. Yalanlar göze batıyor, cila gıcırıyor. İyi öğrendikleri bir işi yapıyorlar; damlayan musluğun contasını değiştirmek gibi.

Başkalarında büyüklük hayal ettiğim eski günler daha iyiydi benim için, büyüklük her zaman orda olmasa da.

Gorki'yi bir Rus sefilhanesinde yanındaki adamdan tütün isterken canlandırdım gözümde. Robinson Jeffers'ı bir atla konuşurken. Faulkner'ı şişenin dibindeki son yuduma bakarken. Biliyorum, biliyorum, budalaca. Gençlik budalalıktır, yaşlı ise budala.

Uyum sağlamak zorunda kaldım. Ama hepimiz için, şu an bile, bir sonraki cümle var ve o cümle belki de nihayet söylemek istediğimizi söyleyen cümledir. Kısır günlerde o cümleyi düşünüp, yarın ola hayır ola, deyip uykuya dalarız.

Biz bugün o eski puştlar kadar iyiyiz muhtemelen. Ve bazı gençler beni benim o eski tüfekleri gördüğüm gibi görüyorlar. Bunu biliyorum, çünkü mektuplar alıyorum. Okuyup çöpe atıyorum. Heybetli 90'lar bunlar. Bir sonraki cümle var. Ve ondan sonraki. Son cümleye dek.

Evet. Bir sigara daha. Sonra banyo yapıp yatacağım.

16/04/92 00:39

Hipodromda kötü bir gün. Yol boyunca sürekli hangi sistemi kullanacağıma karar vermeye çalışırım. Altı-yedi farklı sistemim var. Ve bugün kesinlikle yanlış sistemi seçtim. Olsun, bahislerde kıcımı ya da aklımı kaçırmam olanaksız. Büyük oynamam. Yıllarca yoksulluk çekmek beni temkinli kıldı. Kazandığım zaman da çok kazanmam. Yine de haklı çıkmak haksız çıkmaya yeğlenir, hele hayatından saatler feda ediyorsan. İnsan orda saatlerin katlini hissedebiliyor. Bugün ikinci koşu için starta doğru ilerliyorlardı. Koşunun başlamasına üç dakika vardı ve cokeyler atları ile ağır ağır yürüyorlardı. Her nedense bana ıstırap verici bir süre gibi geldi. Yetmişin-deysen birilerinin saatlerine işemesi insanın daha da ağırlarına gidiyor. Elbette, biliyorum; kendimi bu konuma ben soktum.

Eskiden Arizona'da geceleri koşulan köpek yarışlarına giderdim. Orda biliyorlar ne yaptıklarım. Bir içki almak için sırtını dönersin ve yeni bir koşu başlamıştır. Yarım saatlik beklemler yoktur orda. Koşunun biri biter biri başlar. Ferahlatıcıydı. Gece serin olurdu ve sürekli hareket vardı. İki koşu arasında birilerinin taşaklarını-

80

zı patlatmaya çalıştığı hissine kapılmaz, koşular bittiğinde bitap düşmezsiniz. Sabaha kadar kafa çekip sevgilinle kavgaya edebilirsiniz.

At yarışları cehennemdir oysa. Herkesten uzak dururum. Kimse ile konuşmam. Yararı olur. Gişeciler kim olduğumu bilirler ama. Gişelere gidip bahis yatırmak, sesimi kullanmak zorundayım. Zamanla seni tanırlar. Ve iyi insandır çoğu. Yıllardır insanlıkla yüz yüze geldikleri için bazı temel gerçekleri iyi kavramışlardır. İnsanlığın nerdeyse tamamının kalın bir bok parçası olduğu gerçeğini örneğin. Ama ben onlardan da uzak

durmayı yeğlerim. İnsanlardan uzak durarak kendime avantaj sağladığımı düşünüyorum. Bunu evde oturarak da yapabilirini. Ama her nedense dışarı çıkıp insanlığın nerdeyse tamamının hâlâ kalın bir bok parçası olduğundan emin olmaya ihtiyacım var. Sanki değişebilirlermiş gibi! Aklımı kaçırmış olmalıyım. Yine de bir şey var orda; ölümü düşünmem mesela. İnsan orda öyle bir aptallaşır ki, düşünemez. İki koşu arasında bir şeyler yazarım düşüncesi ile yanıma defter aldığım olmuştur. Mümkün değil. Hava öyle düz ve ağırdır ki, temerküz kampının gönüllü üyeleriiz-dir sanki. Ölümü eve döndüğümde düşünebilirim. Biraz ama. Çok değil. Ölüm endişesi içinde değilim, öleceğim için üzülüyorum. Yapmak zorunda olduğumuz boktan bir iş işte. Ne zaman? Önümüzdeki Çarşamba gecesi mi? Uykuda mı? Direksiyonda mı? Ve inançsız gidiyorum. Böylesi daha iyi, kafadan dalacağım. Sabah kalktığınızda ayakkabı giymek gibi ölüm de hayatın bir parçasıdır. Yazmayı özleyeceğim ama. Yazmak içmekten de iyidir. İçerek yaz-maksa duvarları hoplatır. Bir cehennem var belki de, ne dersiniz? Şayet varsa ben kesin ordayım. Ve ne olacak biliyor musunuz? Bütün şairler sıra ile şiirlerini okuyacaklar ve ben hepsini dinlemek zorunda olacağım. Memnuniyetlerinde ve dışarı taşan gururlarında boğulacağım. Cehennem varsa benim cehennemim bu olur: şairler aralıksız şiir okuyor, biri bitiyor, öteki başlıyor ve ben hepsini dinlemek zorundayım. Neyse, kötü bir gün. Genellikle çalışan sistemim bu kez çalışmadı. Desteyi tanrılar karıştırır. Zamanın harcanır ve kendini aptal gi-

81

bi hissedersin. Zaman harcanmak içindir ama. Elden ne gelir? Sürekli tam gaz gidemezsin. Yavaşlarsın, hızlanırsın. Doruğa çıkarırsın, ardından kara bir çukura düşersin. Kediniz var mı? Ya da kedileriniz? Uyurlar. Günde yirmi saat uyurlar ve harikulade görünürler. Hoplayıp zıplamak için bir neden olmadığını bilirler. Bir sonraki öğündür mesele. Ve arada sırada yakalanacak bir av. Ben güçlerin altında ezildiğimi hissettiğimde kedimi ya da kedilerimi seyredirim. Dokuz kedim var. Kedimi ya da kedilerimin birkaçını uyurken seyretmek beni gevşetir. Yazmak da kedilerimden biridir. Hayatla yüzleşme gücü verir bana. Serinletir. En azından bir süre için. Sonra sigortalarım atar ve baştan başlamak zorunda kalırım. Yazmayı bırakmaya karar veren yazarları anlayamıyorum. Yerini ne tutar. Evet, hipodrom sıkıcı ve ölümcüldü bugün. Ama şimdi evdeyim ve yarın yine gideceğimden eminim. Nasıl beceriyorum bunu?

Hipodroma gitmemin nedenlerinden biri alışkanlığın gücü; hepimiz bu gücün etkisi altındayızdır. Gidecek bir yer, yapacak bir şey. Erken eğitilmişiz bu konuda. Kımılta, katıl. Dışarda ilginç şeyler oluyor belki? Kaçırma. Ne kadar boş bir düş. Barlarda hatun tavlamaya çalıştığım günleri hatırlatıyor bana. Aradığım kadın belki budur ümidi. Bir başka rutin. Düzüşürken bile içimden; bu da başka bir rutin, yapmam gerekeni yapıyorum, diye geçirirdim. Kendimi gülünç hisseder, yine de devam ederdim. Başka ne yapabilirdim ki? Durmalıydım. Hatunun üstünden inip, "Bak güzelim, saçmalyoruz. Doğanın oyuncaklarıyız," demeliydim. "Nasıl yani?"

"Yani, güzelim, iki sineğin düzüşmesini izledin mi hiç?" "SAPIKSIN SEN! BEN BURDAN ÇIKIYORUM!" İnsan kendini çok derin tahlil etmemeli, yoksa hiçbir şey yapmaz, yaşam durur. Bir kaya parçasının üstünde hiç kımıldamadan oturan bilgelere döneriz. Bu da ne kadar bilgecedir bilemiyorum. Aşık aranı silerler ama bir şey sildirir onlara. Tek bir sineğin kendiyile düzüşmesi gibidirler bir anlamda. Kaçış yok, etki yok, etkisizlik yok. Kendimizi zarar hanesine yazmaktan başka çare yok: oynayabileceğimiz bir hamlemiz kalmamış. Mat olmuşuz.

Gördüğünüz gibi hipodromda günüm çok kötü geçti. Ruhumun ağzında kötü bir tat var. Yarın yine gideceğim ama. Korkarım gitmemeye. Çünkü döndüğümde bilgisayar ekranında akan sözcükler bezgin kıcımları gerçekten büyülüyor. Hipodroma gitmemin nedeni söze dönmek. Elbette, elbette. Tastamam. Değil mi?

23/06/92 00:34

Son iki yılda hayatımın hiçbir döneminde yazmadığım kadar çok ve iyi yazdım muhtemelen. Elli yıllık deneyim söz konusu. Yine de bir bezginlik hissediyorum son iki aydır. Daha çok bedensel, ama bir parça da ruhsal. İnşe geçme zamanı geldi belki de. Korkunç bir düşünce elbette. İdeal olan çıkışı son ana kadar sürdürmek. İnşe geçmemek en azından. 1989 yılında veremi yendim. Bu yıl, hâlâ çok başarılı olduğumu söyleyemeyeceğim bir göz ameliyatı geçirdim. Sağ bacağım, dizim ve ayağım ağrıyor ayrıca. Küçük şeyler. Biraz da deri kanseri. Ölüm topuklarımı kemiriyor, burdayım diyor. Yaşlı osuruğun tekiyim, hepsi bu. İçkiyle de öldüremem artık kendimi. Yaklaştım, ama olmadı. Şimdi artan malzeme ile yaşamaya müstehakım.

Üç gecedir yazmıyorum, ne olmuş? Çıldırma mı gerek? En kötü zamanlarımda bile sözcüklerin içimde kıpraştıklarını, hazırlandıklarını hissederim. Kimseyle yarışmıyorum. Ne ün peşinde koştum, ne de para. Tek istediğim sözü istediğim gibi yazmaktı. Ya yazacak ya da ölümden de kötü bir şeye yenik düşecektim.

Sözcükler

85

değerli değil de gerekli şeylermiş gibi yazdım.

Yazma yeteneğimden kuşku duyduğum zaman bir başka yazar okur ve endişe etmek için hiçbir neden olmadığından emin olurum. Tek rakibim kendimim: doğru, güçlü, tesirli, zevk alarak, kumar oynayarak yazmak. Yoksa, unut gitsin.

İnsanlardan uzak durma akıllılığını gösterdim. Bu eve ender olarak ziyaretçi gelir. Biri geldiğinde 9 kedim deli gibi koşuşturmaya başlarlar. Karım da giderek bana benziyor. Bundan hoşnut değilim. Benim için doğal. Ama Linda için; hayır. Arabayı alıp bir yere gittiği zaman mutlu oluyorum. Hem benim allanın cezası hipodromum var. Tükenmez bir konudur benim için hipodrom. Hiçliğin büyük ve boş çukuru. Kendimi feda etmek için giderim hipodroma; saatlerimi doğramak, katletmek için. Saatler katledilmelidir. Bekleyerek. Mükemmel saatler bu makinenin başında geçenler. Mükemmel saatler yaşayabilmek için kusurlu saatleri yaşamak gerek. İki mükemmel saati yaşatabilmek için on saat öldürmek gerekir. Asıl korkulması gereken BÜTÜN saatleri öldürmemektir, BÜTÜN yılları.

Sözü besleyen, hayattayken ölmeye karşı seni koruyan içgüdüsel şeyleri yaparak yazar olursun. Herkes için farklıdır ve herkes için değişir. Bir zamanlar içmekti benim için, delilik derecesinde içmek. Dünyayı sivriltilir, belirginleştirdi. Tehlikeyi severdim; kendimi tehlikeli durumlara sokmayı. Erkeklerle. Kadınlarla. Arabalarla. Kumarla. Açlıkla. Her şeyle. Sözü besliyordu. Otuz yıl sürdü. Şimdi değişti. Daha ince, daha görünmez bir şey şimdi aradığım. Havadaki bir his. Sarfedilmiş sözler, duyulmuş sözler. Gözlemlenmiş şeyler. Birkaç kadehe ihtiyaç duyuyorum hâlâ. Ama nüanslar ve gölgeler ilgilendiriyor artık beni. Söz, tam da bilincinde olmadığım bir yerden besleniyor. Bu iyi bir şey. Farklı tür bir bok yazıyorum şimdi. Farkına varanlar var.

"Kabuğunu kırdın," gibi sözlerle ifade ediyorlar daha çok.

Ne demek istediklerini biliyorum. Ben de hissediyorum bunu. Sözcükler daha yalın ama daha sıcak, daha koyu. Yeni kaynaklardan besleniyorum. Ölüme yakın olmak enerji veriyor. Bütün avantajlara sahibim.

Kendini gençlerden gizleyen şeyleri görebiliyor ve

86

hissedebiliyorum. Gençliğin kudretinden yaşlılığın kudretine geçtim. İniş yok. Hayır. Şimdi izninizle yatağa gideceğim, saat bire geliyor. Yeterince gevezelik ettim. Vaktin varken tadını çıkar.

24/08/92 00:28

8 gün 8 gece önce 72 yaşıma bastım ve bunu bir daha söyleyemeyeceğim.

Son iki ay kötü geçti. Bezgin. Ruhen ve bedenen. Ölüm hiç. Ama kışını sürüyerek dolanmak, makinenin başına oturduğunda sözün akmadığını fark etmek çok bok.

Alt dudağımda ve dudağımın altında bir şişlik var. Enerjim yok. Hipodroma gitmedim bugün. Yataktan çıkmadım. Yorgunum. Yorgunum. Hipodrom Pazar günleri çekilir gibi değildir, insan yüzü ile sorunlarım var. Bakmakta zorlanıyorum. İnsanların yüzlerinde hayatlarının yekûnu yazılıdır ve genellikle korkunç bir görüntüdür. Bir günde binlerce yüz görmek insanın her hücrelerini yorar. Pazarları çok kalabalıktır.

Amatörler günü. Bağırırılar, çağırırılar, küfrederler. Hiddetlenirler. Sonra omuzlan sarkar ve meteliksiz dönerler evlerine. Başka ne beklerler ki?

Birkaç ay önce sağ gözümünden katarakt ameliyatı oldum. Göz ameliyatı olduklarını iddia edenlerin dediği gibi basit bir ameliyat, hiç değil. Karımın annesi ile yaptığı bir telefon konuşmasına kulak

88

misafiri olmuştum. "İki dakika mı sürdü. Sonra da arabana binip eve sürdün, öyle mi?" Bir başka yaşlı kişi, "Büyütülecek bir şey değil. Göz açıp kapayana kadar bitiyor ve hayatına dönüyorsun," demişti. Başkaları da buna benzer şeyler söylemişlerdi. Parkta bir gezintiden farksızdı. Ben bu insanların hiçbirinden ameliyat hakkında bilgi istememiştım, gönüllü olmuşlardı. Ve bir süre sonra söylenenlere inanmaya başladım. Yine de, göz gibi hassas bir organdan ayak tırnağı kesmekten söz eder gibi söz etmelerini anlamakta güçlük çekiyordum.

İlk ziyaretimde doktor gözümü muayene etti ve ameliyat, dedi.

"Pekala," dedim. "Hemen yapın."

"Ne?" dedi.

"Yapalım, bitsin. Rock and roll!"

"Bekle," dedi. "Önce hastaneden gün almalıyız. Başka hazırlıklar da yapmamız gerek. Ameliyatla ilgili bir film izleyeceksin. Sadece on beş dakika sürüyor."

"Ameliyat mı?"

"Hayır. Film."

Yaptıkları, gözün merceğini kesip yerine yapay mercek yerleştirmek. Yapay mercek göze dikiliyor ve gözün iyileşip uyum sağlaması zaman alıyor. Ameliyattan üç hafta sonra dikişler sökülüyor. Parkta bir gezinti filan değil, ameliyat da "iki dakika"dan fazla sürüyor.

Her şey olup bittikten sonra karımın annesi o telefon konuşmasında muhtemelen ameliyat sonrası yapılan bir muayeneden söz ettiğini iddia etti. Ya o yaşlı kişiye ne demeli? "Ameliyattan sonra görüşünüzün geri gelmesi ne kadar sürdü?" diye sordum. "Ameliyat olduğumdan emin değilim," dedi.

Kedinin su kabından su içtiğim için şişti dudağım belki.

Bu gece kendimi biraz daha iyi hissediyorum. Haftanın altı günü hipodroma gitmek herkesi bitirir. Deneyin. Sonra da romanınıza devam etmeye çalışın.

Ölüm bana bazı işaretler yolluyor belki de?

Bensiz bir dünya tasavvur etmeye çalıştım geçen gün. Hayat her

89

zamanki gibi sürüyor ve ben içinde değilim. Ne tuhaf, çöp kamyonu gelip çöpü alıyor ve ben orda değilim. Gazete kapının önünde yerde duruyor ve ben eğilip almıyorum çünkü yokum. Olacak iş değil. Daha da kötüsü, ölümünden bir süre sonra gerçekten keşfediliyorum. Sağlığımda benden korkan ya da nefret edenler beni bağırlarına basıyorlar. Sözlerime her yerde rastlanıyor. Fan kulüpler kuruluyor. Hayatım film oluyor. Olduğumdan daha cesur ve yetenekli biri olarak gösteriliyorum. Çok daha cesur ve yetenekli. Tanrıları kusturmaya yetecek kadar. İnsan ırkı herşeyi abartır; kahramanlarını, düşmanlarını, kendi önemini.

Götler. İşte, kendimi daha iyi hissediyorum. Allahın cezası insan ırkı! Oh be, çok iyi geldi.

Geceler serinlemeye başladı. Doğal gaz faturasını öderim belki. Los Angeles'in güneyinde bir yerde yaşayan Love adlı bir kadını gaz faturası yüzünden vurduklarını hatırlıyorum. Şirketten gazı kesmek için adam gelmiş, kadın karşı koymuştu. Neyle karşı koyduğunu unuttum. Kürek olabilir. Polis çağırmışlardı. Olayların nasıl geliştiğini hatırlamıyorum. Kadın elini önlüğünün cebine atmıştı galiba. Vurmuşlardı kadını. Pekala, pekala. Ödeyeceğim gaz faturasını.

Roman biraz canımı sıkıyor. Bir dedektif romanı. Adamı içinden çıkılmaz durumlara sokuyorum, sonra da çıkarmak için anam ağılıyor. Çıkarmanın bir yolunu düşünüyorum bazen hipodromda. Editör ve yayıncımın merakla beklediğini biliyorum. Romanın edebi olmayacağını düşünüyor belki. Yazdığım herşey edebidir, derim. Öyle olmasını istemesem bile. Bunca yıldan sonra bana güvenmesi gerekir. Hem istemezse başkasına veririm. En az diğer kitaplarım kadar satacaktır. Onlardan daha iyi olduğu için değil, onlar kadar iyi olduğu için. Kaçık okurlarım böyle bir kitaba hazır oldukları için.

Bu gece iyi bir uyku çekersen yarın sabah uyandığımda dudağımın şişi inmiş olur belki. Bu şiş dudakla gişeciye doğru eğilip, "6 numaraya 20 ganyan," dediğimi düşünebiliyor musunuz? Elbette. Biliyorum. Farkına bile varmayacak. Karım bana, "senin dudağın hep şiş değil miydi?" diye sordu.

90

Tanrım.

Kedilerin günde 20 saat uyuduklarını biliyor muydunuz? Benden daha iyi görünmelerine şaşmamak lazım.

91

28/08/92 00:40

Hayat tuzaklarla doludur ve çoğumuz çoğuna düşeriz. Önemli olan bu tuzaklardan elden geldiğince uzak durmaktır. Bu da ölüm gelene dek olabildiğince huzurlu yaşamanızı sağlar.

Mektup, televizyon kanallarından birinin ofisinden gönderilmişti. Son derece yalındı; yapımcılardan biri -adı Joe olsun- benimle görüşmek istiyordu. Bir proje söz konusuydu. Mektubun ilk sayfasına iki adet yüz dolarlık banknot yapıştırılmıştı. Bir tane de ikinci sayfaya. Hipodroma gitmek üzereydim. Yüz dolarlık banknotlar sayfalardan kolaylıkla soyuldular. Joe telefon numarasını yazmıştı. Yarışlardan sonra Joe Singer'ı aramaya karar verdim.

Öyle de yaptım. Joe teklifsizdi; rahat. Kahramanı benim gibi bir yazar olan bir televizyon dizisi çekmek istiyordu. Yazmayı, içmeyi ve atlara oynamayı sürdüren yaşlı bir yazar.

"Neden buluşup konuşmuyoruz?" diye sordu.

"Senin gelmen gerekecek," dedim. "Gece."

"Pekala," dedi. "Ne zaman?"

"Yarıdan sonraki gece."

92

"Olur. Seni oynaması için kimi düşünüyorum, biliyor musun?"

"Kimi?"

Bir aktörün adını verdi. Adı Harry Dane olsun. Harry Dane'i severdim.

"Harika," dedim. "Ve üç yüz dolar için teşekkürler."

"Dikkatini çekmek istedik."

"Çektiniz."

Joe Singer sözleştiğimiz gece geldi. Hayli sempatikti; zeki, rahat. İçtik ve konuştuk, atlardan filan.

Televizyon dizilerinden söz etmedik. Karım Linda da bizimleydi.

"Bize dizi hakkında biraz bilgi versene," dedi Linda.

"İyiyiz, Linda," dedim. "Sohbet ediyoruz..."

Joe Singer'ın daha çok aklımın başımda olup olmadığını anlamak için geldiği duygusuna kapılmıştım.

"Pekala," dedi çantasına uzanarak, "kaba hatları ile şöyle..."

4-5 sayfa tutuşturdu elime. Daha çok asıl karakter tarif edilmişti ve beni iyi çizdiklerini düşündüm. Yaşlı yazar üniversiteden yeni mezun olmuş bir genç kızla yaşıyordu. Kız bütün kirli işlerini görüyor, şiir dinletilerini filan düzenliyordu.

"Kanal dizide genç bir kız olmasını şart koşuyor. Bilirsin..." dedi Joe.

"Bilirim," dedim.

Linda bir şey söylemedi.

"Neyse," dedi Joe. "Sen bunlara bir göz atarsın. Kurgu ile ilgili bazı fikirler de var. Her bölümün bakışı farklı olacak. Ama hepsi senin kişiliğin üstüne."

"Evet," dedim. Ama kaygılanmaya başlamıştım.

İki saat kadar içtik. Konuşulanların çoğunu hatırlamıyorum. Önemsiz şeyler. Ve gece bitti.

Ertesi gün hipodromda bölümlerde kullanmayı düşündükleri fikirleri sıraladıkları sayfayı açtım.

1. Hank'in İstakoz yeme hevesi hayvan hakları savunucularının protestosu yüzünden kursağında kalır.
2. Sekreteri Hank'in şiir meraklısı bir kızı yatağa atma şansını

93

yok eder.

3. Hank, Hemingway'e ithafen Millie adında bir hatunu düzer. Hatunun kocası cokeydir ve karısını düzmeye devam etmesi için Hank'e para önerir. İşin içinde bir iş olmalı.

4. Hank genç bir ressamın portresini yapmasına izin verir. Genç ressam eşcinseldir ve Hank'i baştan çıkarır.

5. Hank'in bir arkadaşı Hank'i son projesine yatırım yapması için ikna etmeye çalışır. Kusmuğun sanayide kullanılabilecek şekilde dönüştürülmesi.

Joe'yu aradım.

"Allah aşkına Joe, eşcinsellik de nerden çıktı? Hayatımda bir eşcinselle birlikte olmadım."

"O fikri kullanmak zorunda değiliz."

"Kullanmayalım öyleyse. Seni ararım, Joe."

Kapattım. İş çatallaşmaya başlamıştı.

Harry Dane'i aradım; aktör. Evime birkaç kez gelmişliği vardı. Anlamlı yaşlanmış bir yüze sahipti ve açık konuşurdu. Kaptisli değildi. Ondandır hoşlanırdım.

"Harry," dedim. "Bir televizyon kanalı var -benim üstüme kurulmuş bir televizyon dizisinde beni oynamanı istiyorlar. Aradılar mı?"

"Hangi kanal?"

Kanalın adım söyledim.

"Ama o ticari kanal. Bu sansür demek, reklam demek, kahkaha efekti demek."

"Bu Joe Singer her istediğini yapmakta özgür olduğunu söylüyor."

"Sansürden kaçamaz. Reklam verenleri gücendiremezsin."

"Beni heyecanlandıran seni düşünmüş olmaları. Bana gelip adamla tanışmaya ne dersin?"

"Yazılarını severim Hank. HBO ile anlaşırsak istediğimiz gibi yapabiliriz belki."

"Tamam da, gelip şu adamı bir dinlesen diyorum. Epeydir görüş-

94

medik zaten."

"Doğru. Ama daha çok seni ve Linda'yı görmeye geleceğim."

"Güzel. Yarından sonraki geceye ne dersin? Adamı arayacağım."

"Pekala."

Joe Singer'ı aradım.

"Joe. Yarından sonraki gece, saat dokuz. Harry Dane de geliyor."

"Harika. Onun için bir limuzin yollayabiliriz."

"Limuzinde yalnız mı olacak?"

"Belki. Adamlarımızdan biri ile olabilir."

"Bilemiyorum. Seni tekrar arayacağım."

"Harry, seni tavlamaaya çalışıyorlar. Senin için bir limuzin yolla-yabilirlermiş."

"Sadece benim için rni?"

"Emin değil."

"Telefon numarasını alabilir miyim?"

"Elbette."

Ve mesele kapandı.

Ertesi gün hipodromdan döndüğümde Linda, "Harry Dane aradı," dedi. "Diziden söz ettik. Paraya ihtiyacımız olup olmadığını sordu. Olmadığını söyledim."

"Gelecek mi?"

"Evet."

Ertesi gün hipodromdan biraz erken döndüm. Jakuziye girmeye karar verdim. Linda yoktu, gece için alış veriş yapmaya gitmişti muhtemelen. Kendi payıma dizi fikrinden korkmaya başlamıştım. Anamdan doğduğuma pişman edebilirlerdi beni. Yaşlı yazar şöyle yapar. Yaşlı yazar böyle yapar. Kahkaha efekti. Yaşlı yazar sarhoş olup şiir dinletisine gitmez. Buna itirazım olmazdı. Ama oturup lanet diziyi yazacak halim yoktu ve bu iyi yazılmayacak demektir. Yıllarca küçük odalarda yazmıştım. Park banklarında yatmış, barlara takılmış, berbat işlerde çalışmış ama ısrarla yazmıştım; istediğim gibi, olması gerektiğini düşündüğüm gibi. Ve nihayet yazar olarak itibar görmeye başlamıştım. Ve hâlâ istediğim gibi, yazmam gerek-

95

liğini hissettiğim gibi yazıyordum. Hâlâ delirmemek için, bu melun hayatı kendime açıklamak için yazıyordum. Ve bir televizyon kanalında dizi tuzağına düşmek üzereydim. Uğrunda büyük savaş verdiğim her şey kahkaha etkili bir durum komedisi ile gülünç şeyler olup çıkacaklardı. Tanrım. Tanrım. Soyunup jakuziye girmek için bahçeye çıktım. Televizyon dizisini, geçmişimi, şimdimi ve her şeyi düşünüyordum. Çok dikkatli değildim. Jakuziye yanlış uçtan girdim.

Adımı atar atmaz farkına vardım. Basamak yoktu. Biraz ilerde oturmak için yapılmış küçük bir platform vardı. Üstüne bastım, kaydım ve dengemi kaybettim.

Başını jakuzinin kenarına çarpacaksın, diye geçirdim içimden.

Düşerken başımı öne doğru eğmeye çalıştım; gerisinin canı cehenneme. Sağ bacağımın üstüne düştüm. Bileğimi burkmuş ama başımı çarpmamıştım. Sağ bacağımın sancısını hissederek kendimi köpüren suya bıraktım. Sağ bacağım ağrıyordu zaten, iyice canına okunmuştu. Aptal gibi hissettim kendimi.

Sayılabılırdım, Boğulabiliyordum. Linda geldiğinde suyun üstünde yüzen cesetimle karşılaşabilirdi.

ÜNLÜ YAZAR, ESKİ BERDUŞ VE

AYYAŞ, JAKUZİSİNDE ÖLÜ BULUNDU.

HAYATI ÜSTÜNE BİR DİZİ İÇİN

SÖZLEŞME İMZALAMIŞTI.

Onur kinci bile olmazdı böyle bir son. Tanrılar tarafından üstüne sıçılmak olurdu.

Jakuziden çıkıp eve girebildim. Güçlkle yürüyordum. Her sağ adımda ayak bileğimden dizime doğru müthiş bir sancı çıkıyordu. Sekerek buzdolabına gidip bir bira aldım...

Önce Harry Dane geldi. Kendi arabası ile. Şarabı açıp bardakları doldurdum. Joe Singer geldiğinde birkaç bardak içmiştik. Tanıştırdım. Joe, Harry'ye dizinin genel biçimini anlattı. Harry sigara içiyor, şarabı da hızlı götürüyordu.

"Tamam, tamam," dedi. "Kahkaha efektine ne demeli? Ayrıca metin Hank'le benim denetimim altında olmalı. Sonra sansür..."

96

"Sansür mü? Ne sansürü?" dedi Joe.

"Sponsorlar. Sponsorları memnun etmek zorundasın. Bu da sınırlanmak demektir."

"Tamamen özgürüz," dedi Joe.

"Mümkün değil," dedi Harry.

"Kahkaha efekti olacak şey değil ama," dedi Linda.

"Evet," dedim.

"Ben daha önce bir televizyon dizisinde oynadım," dedi Harry. "Çekimler saatlerce sürer. Film çekmekten daha kötüdür. Zor iş."

Joe bir şey demedi.

içmeyi sürdürdük, iki saat geçti. Hep aynı şeyler söyleniyordu. Harry'ye göre diziyi HBO'ya önermeliydik.

Ve kahkaha efekti korkunçtu. Joe da her şeyin yolunda gideceğini, ticari kanallarda özgürlük olduğunu, zamanın değiştiğini tekrarlayıp duruyordu. Çok sıkıcıydı. Harry çok hızlı içiyordu. Sonra dünyanın halinden ve nedenlerinden söz etmeye başladı. Sık sık tekrarladığı sıkı bir cümlesi vardı. O kadar sıkıydı ki unuttum maalesef. Harry'nin çenesi düşmüştü.

Joe aniden ayağa fırladı. "İyi de, siz sinemacılar da bir sürü berbat Film yaptınız! Televizyon iyi şeyler de üretti! Her yaptığımız kötü değil! Siz sinemacılar boktan filmler yapıp duruyorsunuz.!"

Sonra helaya koştu.

Harry bana bakıp sırıttı. "Hey, tepesi attı, değil mi?"

"Evet, Harry."

Bardakları doldurdum. Oturup bekledim. Joe Singer uzun zaman helada kaldı. Çıktığında Harry yanına gidip bir şeyler söyledi. Ne dediğini duymadım. Harry ona acımişti sanıyorum. Kısa bir süre sonra Joe sayfalarını çantasına soktu, kapıya gitti, dönüp bana baktı ve "Seni ararım," dedi.

Ve gitti.

Linda, ben ve Harry içmeye devam ettik. Harry hatırlayamadığım sıkı cümlesini sık sık tekrar ederek dünyanın halinden söz etmeye başladı yine. Dizi hakkında konuşmadık. Harry giderken araba kullanacak olmasının bizi kaygılandırıldığını söyledik. Kalabilir-

98

di. İstemedi. Eve varabileceğini söyledi. Vardı da allahtan.

Ertesi gece Joe Singer aradı.

"Bak, o herife ihtiyacımız yok. Adamın çalışmaya niyeti yok. Başka birini buluruz."

"Proje ile ilgilenmemin asıl nedenlerinden biri Harry Dean olasılığıydı,"

"Başkasını buluruz. Sana bir liste yollarım. Hemen işe koyuluyorum."

"Bilemiyorum, Joe..."

"Yazacağım sana. Ha, adamlarla konuştum. Kabul ettiler, kahkaha efekti yok. İstersek HBO'ya gidebilirmişiz. Bu beni şaşırttı çünkü ben onlar için çalışıyorum, HBO için değil. Neyse, sana aktörlerin listesini yollayacağım."

"Pekala, Joe."

Ağdan kurtulamamıştım henüz. Bu işten sıyrılmak istiyor, bunu ona nasıl söyleyeceğimi bilmiyordum. Şaşırtıcıydı; insanları başımdan savmakta hayli tecrübeliyimdir. Projeye emek vermişti; kendimi suçlu hissediyordum. İşin başında benim üstüme kurulmuş bir dizi fikri gururumu okşamıştı. Ama şimdi hiç de cazip gelmiyordu. Canım hayli sıkıydı.

İki gün sonra aktörlerin fotoğrafları geldi. Tercih edilenler halka içine alınmıştı. Her aktörün fotoğrafının yanında ajansının telefon numarası yazılıydı. Çoğu gülümser yüzlere bakmak midemi bulundırmıştı. Anlamsız, boş, çok Hollywood, çok korkunç yüzler.

Fotoğraflarla birlikte bir de not çıkmıştı zarftan.

"...üç haftalık bir tatile çıkıyorum. Döndükten sonra projeyi rayına oturtacağım..."

Yüzler bitirmişti beni. Daha fazla uzatamazdım. Bilgisayarın başına oturup yazmaya başladım.

"...proje hakkında uzun süredir düşünüyorum. Açıkça söylemek gerekirse, yapamayacağım. Yaşadığım ve yaşamak istediğim hayatın sonu olacak, diye düşünüyorum. Varlığıma çok büyük bir müdahale söz konusu. Çok mutsuz olacağım. Bir süredir böyle bir duygu içindeyim, fakat sana nasıl söyleyeceğimi bilemedim. Geçen akşam

99

Harry Dean'le tartıştığınızda sevinmiş; bitti nihayet, kurtuldum, diye geçirmiştim içimden. Ama aktörlerin listesi ile bir kez daha dikildin karşıma. Ben yokum Joe, yapamayacağım. Daha işin başında böyle bir duyguya kapılmıştım ve bu duygu giderek güçlendi. Seninle ilgisi yok, televizyona taze kan pompalamak isteyen genç ve zeki bir yapımcısın -ama bu benim kanım olmasın. Endişemi anlamakta güçlük çekebilirsin, ama inan bana; sahici, çok sahici. Hayatımı kitlelere göstermek istemen beni onurlandırıyor, ama duyduğum korku daha büyük, hayati bir tehlike varmış gibi. Ben yokum. Geceleri uyuyamıyorum, düşünemiyorum, hiçbir şey yapamaz oldum."

"Lütfen arama, yazma. Kararımı değiştiremezsin." Ertesi gün hipodroma giderken mektubu posta kutusuna attım. Yeniden doğmuş gibi hissettim kendimi. Bu işin yükünü sırtımdan atmak için biraz daha mücadele etmek zorunda kalabilirdim. Gerekirse mahkemeye bile giderdim. Her şeyi yapardım. Joe Singer için biraz üzülüyordum. Ama lanet olsun, özgürdüm!

Otobanda giderken radyoyu açtım, şansıma Mozart çıktı. Hayat bazen güzel olabiliyor. Ama bu biraz da size bağlı.

100

30/08/92 01:30

6. koşudan sonra yürüyen merdivenlerden inerken garson gördü beni: "Eve mi gidiyorsun?"

"Hiç sana böyle bir şey yapar mıyım?" dedim.

Zavallı garsonlar, her gün hipodromun mutfağından üst katlara tepsiyle yemek taşırlar. Müşteri hesabı ödemedi kaçtığı anda onlardan kesilir. Bazen bir masada dört ayrı bahisçi oturur. Garsonlar bütün gün çalışıp yine de hipodroma borçlu çıkabilirler. Kalabalık günler daha da zordur, herkesi izlemek mümkün değildir. Hesabı ödeseler de bahisçiler doğru dürüst bahis vermezler.

İlk kata inip dışarı çıktım. Hava nefisti. Bundan sonra güneşlenmek için gelirdim belki hipodroma.

Hipodromda yazmak üstüne pek düşünmem, ama bu kez düşündüm. Geçenlerde bir dergide okuduğum bir yazı geldi aklıma; en çok satan, en etkili ve en çok taklit edilen Amerikan şairi olduğuma dair. Ne tuhaf. Neyse, canı cehennemde. Önemli olan bilgisayarın başına geçebilmektir. Yazmayı sürdürdüğüm sürece hayattaydım. Yoksa kalan ömrümün fazla değeri yoktu. İyi de, hipodromda yazmak üstüne düşünmenin alevi

101

var mıydı? Aklımı mı kaçırmıştım? Yazarken bile düşünmem yazmak üstüne. Sonra koşunun başlamak üzere olduğu duyuruldu. İçeri girip yürüyen merdivene doğru ilerledim. Yukarı çıkarken bana borçlu birinin yanından geçtim. Başını öne eğdi. Görmezden geldim. Önce borcunu ödemiş, sonra yine borçlanmıştı. Bir saat önce de yanıma yaşlı bir adam gelmişti: "Altmış sent verebilir misin?" İki dolarlık bir bahis için altmış senti noksanı; yeni bir düş için altmış sent. Hipodrom allahın cezası kasvet verici bir yerdi ama ner-deyse her yer öyleydi. Gidecek yer yoktu. Vardı aslında; odana gidip kapını örtebiliridin, ama o zaman da karın bunalıma giriyordu. Ya da daha çok bunalıma giriyordu. Amerika; Bunalımda Zevceler ülkesi. Ve bütün suç erkeklerdeydi. Elbette. Başka kim kaldı? Kuşları, köpekleri, kedileri, solucanları, fareleri, örümcekleri, balıkları filan suçlayacak halimiz yok. Erkekler. Erkeklerin bunalmak gibi bir lüksleri yoktu. Gemi alabora olurdu. Neyse, geçelim.

Masama döndüm. Yan masada üç adam ve bir erkek çocuğu oturuyordu. Her masaya küçük bir televizyon yerleştirilmişti. Bir tek onların televizyonunun sesi YÜKSEK'ti. Çocuğun seçtiği kanalda bir komedi dizisi vardı. Ama izlemiyordu diziyi. Dinlemiyordu da, silindir şeklinde yuvarladığı bir kağıt parçasını masada fiskeledi. Birkaç kez bardakların üstüne fiskeledi, sonra bardaklardan birinin içine attı. Bardakta kahve vardı. Ama adamlar atlardan konuşmaya devam ettiler. Televizyonun sesi gerçekten çok açıktı.

Adamlardan birine bir şey söylemeyi, televizyonun sesini biraz kısmasını rica etmeyi düşündüm. Ama adamlar zenciydi ve ırkçı olduğumu düşüneceklerdi. Masadan kalkıp gişelere doğru yürüdüm. Şansım yoktu, ağır ilerleyen kuyruklardan birine girmiştım. Hangi ata oynayacağına henüz karar verememiş yaşlı bir adam vardı gişenin önünde. Bültenini ve programını gişenin önüne açmış son derece kararsız görünüyordu. Muhtemelen düşünler yurdunda ya da akıl hastanesinde yaşıyordu ve kaçıp hipodroma gelmişti. Gelirdi, hakkıydı. Kararsız olmak da suç değildi. Ama çıldırıyordu insanı. Allahım, reva mı bu bana, diye geçirdim içimden. Başını, kulaklarını, giysilerini ve kambur sırtını ezberlemiştim. Atlar yer-

102

lerini almak üzereydiler. Herkes bağıırıyordu adama. Farkında bile değildi. Sonra acı çekerek elini cüzdanına atışını izledik. Ağır, ağır çekim. Cüzdanı açıp içine baktı. Sonra parmaklarını daldırdı içine. Devam etmek bile gelmiyor içimden. Sonunda parayı ödedi ve gişeci yavaş hareketlerle para üstünü verdi. Adam orda durup kuponlara ve elindeki paraya baktı. Sonra gişeciye doğru eğilip, "ben böyle oynamak istememişim. Bir yanlışlık var..." dedi. Biri ağır bir küfür salladı. Kuyruktan çıktım. Atlar bölmelerinden fırladılar ve ben işemek için helaya indim.

Döndüğümde garson hesabı hazırlamıştı. % 20 bahisş bırakıp teşekkür ettim.

"Yarın görüşürüz, amigo," dedi.

"Belki," dedim,

"Görüşürüz," dedi.

Öteki koşular koşuldu. Son koşuda erken oynayıp çıktım. Koşudan on dakika önce. Arabama binip parkın çıkış kapısına doğru sürdüm. Kavşakta bir ambulans, bir itfaiye aracı ve iki ekip otosu duruyordu. İki araba kafa kafaya tokuşmuştu. Camdı her yer. Arabalar akordeon olmuşlardı. Biri parka girmek için acele etmişti, öteki çıkmak için. Bahisçiler. Enkazın etrafından dolanıp Century'den sola saptım.

Kafadan vurulmuş ve gömülmüş bir gün daha. Cehennemde bir Cumartesi akşamı. Trafiğe girdim.

104

15/09/92 01:06

Tıkanmışım; günlerdir yazmıyorum. Bir örümcek tarafından ısırıldığımı zannediyorum. Üç kez. 08/09/92 akşamı sol kolumda üç iri kızarıklık fark ettim. 21:00 sularında. Dokununca biraz acıyordu.

Önemsememeye karar verdim. Ama on beş dakika sonra Linda'ya gösterdim. Linda'nın sabah acil servise gitmesi gerekmişti. Sırtını bir böcek sokmuştu. Şimdi saat akşamın dokuzu olmuştu ve gidebileceğimiz tek yer polikliniğin acil servisiydi. Bir kez gitmişliğim vardı. Sarhoş olup sıcak şöminenin üstüne düşmüştüm. Ateşin üstüne değil, sıcak taşların üstüne. Şimdi de bu; kızarıklıklar.

"Sadece kızarıklıklar için oraya gitmeye utanırım. Kan revan içinde insanlar olacak orda; trafik kazaları, bıçaklanma, vurulma, intihar teşebbüsü. Bende topu topu üç kızarıklık var."

"Sabah uyanıp kocamı ölü bulmak istemiyorum," dedi Linda.

On beş dakika kadar düşündüm. Sonra, "Pekala. Gidelim," dedim.

Kimse yoktu acil serviste. Resepsiyondaki hanım telefonda konuşuyordu. Bir süre konuştu. Sonra bitirdi. 105

"Evet?"

"Beni böcek ısırды galiba," dedim. "Biri görse iyi olacak,"

Adımı soyadımı söyledim. Bilgisayara kayıtlıydım. Son ziyaret tüberküloz. Küçük bir odaya alındım.

Hemşire hep yapıları yaptı. Tansiyon. Ateş. Sonra sıra doktora geldi. Kızarıklıklara baktı.

"Örümcek ısırığına benziyor," dedi. "Genellikle üç kez ısırırlar."

Tatanoz iğnesi yaptı. Antibiyotik ve Benadryl yazdı.

İlaçları almak için açık eczane aradık.

500 miligramlık Duricef, yirmi dört saatte bir. Benadryl, altı saatte bir.

Başladım. Sözü buraya getirmeye çalışıyorum. İki gün ilaçları aldıktan sonra kendimi tüberküloz sırasında antibiyotik aldığım günlerde hissettiğim gibi hissetmeye başladım. Yalnız o zaman çok güçsüz düşmüştüm. Merdivenden ancak tırabzana tutunarak inip çıkabiliyordum. Şimdi mide bulantısı ve zihin tıkanıklığı hissediyorum. Bedenen hasta, zihnen durgun. Üçüncü gün bir şeyler çıkar umudu ile bilgisayarın başına oturdum ve oturduğumla kaldım. Yetmiş iki yaşında beni terketmesi çok mümkün. Yazma yeteneğinden söz ediyorum. Bir tür korku. Ünlü de ilgisi yok. Ya da para ile. Benimle ilgili. Şımarmışım. Yazmanın verdiği rahatlığa ve keyfe alışmışım. Verdiği güvene. Lanet bir işe dönüşmesine. Geçmişin önemi yoktu. İtibarın önemi yoktu. Bir sonraki cümleydi önemli olan. Bir sonraki cümle gelmezse teknik olarak hayatta olsam da, ölmüştüm.

Antibiyotikleri bitireli yirmi dört saat oldu ama hâlâ hasta gibi hissediyorum kendimi; durgun. Kıvılcım ve kumar eksik yazımda. Üzgünüm.

Daha antibiyotik gerekip gerekmediğini öğrenmek için yarın kendi doktorumu göreceğim. Biraz küçülmekle birlikte kızarıklıklar duruyor. Kim bilir?

Ha, resepsiyondaki hanım biz gitmek üzereyken örümceklerden söz etmeye başladı. "Yirmi yaşlarında biri gelmişti. Örümcek ısırığı. Şimdi belden yukarısı tutmuyor," dedi.

"Öyle mi?" dedim.

106

"Evet," dedi. "Bir vaka daha hatırlıyorum. Adam..." "Kalsın," dedim. "Gitmek zorundayız." "İyi geceler öyleyse," dedi. "Size de," dedim.

107

06/11/92 00:08

Zehirlenmiş gibi hissediyorum kendimi bu akşam. Üstüme işenmiş gibi; iliklerime kadar yorgunum. Tamamen yaştan kaynaklanmıyor ama payı olabilir. Kitle, benim için çok zor olan İNSANLIK, o kitle sonunda kazanıyor galiba. Sorun her şeyin onlar için yinelenen bir gösteri olmasında sanırım. Tazelik yok içlerinde. Mucizenin kırıntısı yok. Kendilerini öğütüp duruyorlar, üstelik üstüme. Farklı bir şey yapan BİR insan görsem devam etmek için güç bulacağım kendimde. Ama öyle bayat, öyle kasvetliler ki. Heyecan yok. Gözler, kulaklar, bacaklar, sesler var ama... hiç. İçten içe pıhtılaşıyor, kendilerini yaşadıklarına inandırıyorlar.

Gençken daha iyiydi; arayış içindeydim. Geceleri sokakları dolaşırdım... kaynaşırdım, dövüşürdüm, arardım... Hiçbir şey bulamadım. Kadınlara gelince; her kadın bir ümitti ama çok sürmedi. Durumu hayli çabuk kavrayıp RÜYALARIMIN KADINI'nı aramaktan vazgeçtim; kabus gibi olmayan bir kadın kabulümdü. İnsanlara gelince; artık hayatta olmayan ölümsüzlerde buldum ne bulduysam -kitaplarda. Klasik müzikte. Güç verdiler bana. Ama

108

sihirli kitapların sayısı sınırlıydı, bir süre sonra tükendiler. Yıkılmaz kalem klasik müzikti. Çoğunu radyoda dinledim. Hâlâ radyoda dinlerim. Ve bugün bile güçlü, yeni, duyulmamış bir şey dinlediğimde şaşarım, ve bu sık olur. Şu an radyoda daha önce dinlemediğim bir şey çalışıyor. Yeni bir kan akışı ve anlam arayışı içinde biri gibi tadını çıkarıyorum her notanın. Yüzyıllardır bestelenen olağanüstü müziğin zenginliği beni

şaşırtıyor. Eskiden yüce ruhlu insanlar varmış demek. Açıklayamam ama bu büyük şanstı benim için. Bunu hissetmek, bundan beslenmek, bunu kutsamak. Radyoda klasik müzik bulmadan yazmam. İşimin bir parçası gibidir. Belki bir gün biri bana klasik müzikte neden bu kadar mucizevi bir enerji olduğunu açıklar. Ama sanmıyorum. Merakımı gidermeden öleceğim. Neden aynı güce sahip daha çok kitap yok? Neden, Neden? Nedir bu yazarların hali? İyi yazar neden bu kadar az?

Rock müzik bir şey demiyor bana. Bir rock konserine gittim; daha çok karım Linda'yı memnun etmek için. Düşünceliyim, değil mi? Değil mi? Neyse, biletler bedavaydı. Kitaplarımı okuyan rock müzisyeninin davetlisiydik. Protokoldeydik. Seçilmişlerle. Oyunculuktan gelme bir yönetmen gelip bizi aldı. Yanında bir oyuncu vardı. Kendi dallarında başarılı insanlardı ikisi de. İnsan olarak da iyi. Yönetmenin evine gittik, kız arkadaşı evdeydi. Bebeklerini gördük ve limuzine doluştuk. İçki, muhabbet. Konser Dodger Stad-yumu'ndaydı. Gecikmiştik. Grup çalmaya başlamıştı. Devasa bir ses. 25.000 kişi. Bir enerji vardı ama uzun sürmedi. Müzik fazlası ile basitti. Anlayabilirsen sözler fena değildi belki. Ahlak, bulunmuş ve yitirilmiş aşklardan bahsediyorlardı muhtemelen. İnsanların buna ihtiyacı var -devlete karşı olmak, aileye karşı olmak, bireye karşı olmak. Ama böylesine başarılı milyoner bir grup neden söz ederse etsin KURUMLAŞMIŞTIR.

Bir süre sonra grubun lideri, "Bu konseri Linda ve Charles Bukowski'ye ithaf ediyoruz," dedi. 25.000 kişi kim olduğumu biliyormuş gibi tezahüratta bulundu. Gülünesidir.

Film yıldızları dolanıyordu ortalıkta. Bazıları ile daha önce tanışmıştım. Bu da beni endişelendiriyordu. Yönetmen ve oyun-

109

cuların ziyaretime gelmelerinden hoşlanmam. Hollywood'dan haz etmem, filmlerden nadiren etkilenirim. Ne işim vardı bu insanların arasında? Tuzağa mı yakalanıyordum? 72 yıl o güzelim savaşı verdikten sonra?

Konser bitmek üzereydi, yönetmeni izleyip VIP barına gittik. Seçilmişlerin arasındaydık.

Masalar vardı içerde, bir de bar. Ve ünlüler. Bara yollandım. İçki bedavaydı. Dev gibi zenci bir barmen.

İçkimi söyledim ve barmene, "İçkimi bitirdikten sonra dışarı çıkıp kozlarımızı paylaşır mıyız?" dedim.

Gülümsedi.

"Bukowski!"

"Beni tanıyorsun?"

"LA Free Press ve Ipen City'deki "Pis Moruğun Notları" sütununu devamlı okurdum."

"İşe bak..."

El sıkıştık. Kozlarımızı paylaşmayacaktık.

Linda ve ben değişik insanlarla konuştuk ama ne hakkında bilmiyorum. Votka 7'lerim için bara gidip duruyordum. Barmen votkamı duble koyuyordu. Gelirken limuzinde de sıkı götürmüştüm. Gece kolaylaşmaya başlamıştı. İşin sırrı votkaları duble ve sık içmekteydi.

Rock yıldızı geldiğinde hayli kayıttım ama hâlâ ordaydım. Oturduk ve kimbilir nelerden söz ettik. Stadın ışıklarını söndürme vakti geldi. Sonra gitmişiz. Bildiklerim bana anlatılanlardan ibaret. Limuzinle dönmüştük ve evin ön basamaklarından çıkarken düşüp başımı tuğlalara çarpmış ve yarmıştım. Yeni koydurmıştık tuğlaları. Başımın sağ tarafı kanıyordu, sağ elimle sırtımı incitmişim.

Çoğunu bu sabah çişe kalkınca keşfettim. Ayna. Barlarda dövuştüğüm eski günlerde görüdüğüm gibi görünüyordum. Tanrım. Yüzümdeki kanı yıkadım, kedileri besledim ve yatağa döndüm. Linda da kendini pek iyi hissetmiyordu. Ama rock konserini görmüş, emeline nail olmuştu.

İki günden önce hipodroma gidemeyeceğimi ve üç dört günden

önce yazamayacağımı biliyordum.

Klasik müzikle yetinecektim. Şeref duymuştum tabii ki. Rock yıldızlarının kitaplarımı okuması memnuniyet verici, ama hapishanelerde ve akıl hastanelerinde de okurlarım var. Mektuplar alıyorum. Okurlarımı seçemiyorum.

Bu gece ikinci kattaki bu küçük odada, bükülmüş yaşlı bedenim ve zihnimle burda oturmak güzel. Ben buraya aitim, böyle. Böyle. Böyle.

112

21/02/93 00:33

Bugün yağmurda hipodroma gittim ve 9 koşudan 7'sini favori atların kazanışını izledim. Bu gerçekleştiğinde kazanmam mümkün değil. Önlerine Yarış Bültenlerini ve gazetelerini açmış insanlar ve katledilen zaman. Bahisçilerin çoğu erken ayrıldı bugün, yürüyen merdivene binip gittiler. (Bunları yazarken dışardan silah sesleri geliyor, hayat normal akışına döndü.) 5. koşudan sonra kalkıp açık tribüne gittim, farklıdır orası. Daha az beyaz, elbette, daha çok yoksul, elbette -Azınlıktım orda. Dolandım biraz,

havadaki çaresizliği soludum. İki dolarlık bahisçiler. Favorilere oynamazlar, sürpriz avcılarındırlar. Az para ile çok kazanmanın peşindeydiler ve boğuluyorlardı. Yağmurun altında boğuluyorlardı. Kasvet vericiydi. Kendime yeni bir meşgale bulmalıyım.

Hipodrom değişmişti. Kırk yıl önce neşe eksik olmazdı; kaybedenlerin arasında bile. Barlar dolup taşardı. Farklı bir ahaliydi şimdiki, farklı bir kent, farklı bir dünya. Eğlence için saçılacak para yoktu ortada.

Adam-sen-de parası, yarın-yine-oyunuz parası yoktu. Dünyanın sonuydu. Üst baş dökülüyor. Yüzler ekşi ve buruşuk.

113

Kira parası ile oynuyorlardı. Saati beş dolar işlerde çalışarak kazanılmış para ile oynuyorlardı. İşsizlik sigortası, kaçak göçmen parası, yankesici parası, mirastan mahrum edilmişlerin parası. Hava çok ağırdı açık tribünde. Kuyruklar uzun. Yoksulları uzun kuyruklarda bekletiyorlardı. Düşlerinin parçalanışını görmek için o uzun kuyruklara giriyor ve bekliyorlardı.

Hollywood Park hipodromu, zenci mahallesi, Orta Amerikalı'ların ve azınlıkların bölgesi.

Şeref tribününe çıktım tekrar, kısa kuyruklara. Kuyruğa girip ikinci favoriye 20 ganyan oynadım.

"Ne zaman?" diye sordu gişeci.

"Ne zaman ne?"

"Ne zaman para kazanacaksın?"

"Eli kulağında," dedim.

Dönüp yürüdüm. Arkamdan bir şeyler mırıldandığını duydum. Beyaz saçlı, kambur bir yaşlı. Kötü bir gün geçiriyordu muhtemelen. Gişecilerin çoğu atlara oynar. Ben her bahiste farklı bir gişeye gitmeye çalışırım, samimiyet kurmaktan hoşlanmam. Haddini aşmıştı orospu çocuğu. Benim kazanıp kazanmadığım onu ilgilendirmezdi. Kazandığın zaman gişeciler de yanındadır. Birbirlerine, "hangi ata oynadı?" diye sorarlar. Ama onlara soğuk dav-ranırsan canları sıkılır. Kendi bildikleri gibi oynasınlar. Hipodroma her gün geliyor olmam profesyonel bir bahisçi olduğum anlamına gelmez. Profesyonel bir yazarım ben. Bazen.

Yürürken bir gencin bana doğru koştuğunu gördüm. Bunun ne anlama geldiğini biliyordum. Önümü kesti.

"Afedersiniz," dedi. "Siz Charles Bukowski misiniz?"

"Charles Darwin," dedim ve yanından geçip yürüdüm.

Söyleyeceklerini duymak istemiyordum, her ne olursa olsun.

Koşuyu izledim ve atım ikinci geldi, favorilerden birine geçilmişti. Bozuk ya da çamurlu pistlerde koşuların çoğunu favori atlar kazanır. Nedenini bilmiyorum ama böyledir. Hipodromdan çıkıp gazladım.

Eve vardım, Linda'ya merhaba dedim ve postaya baktım.

114

Oxford American'dan bir red mektubu. Şiirlere göz attım. Fena değil, ama olağanüstü de değil. Kesat bir gün işte. Hâlâ hayattaydım ama. 2000 yılına az kalmıştı ve hâlâ hayattaydım, her ne demekse.

Bir Meksika restoranına yemeğe gittik. O geceki dövüş konuşuluyordu. Meksico City'de 130.000 kişi önünde Chaves, Haugin'e karşı. Haugin'e şans vermiyordum. Cesur boksördü ama yumruğu zayıftı ve hareketsizdi ve yaşlanıyordu. Chaves dövüşü istediği gibi götürecekti.

Öyle de oldu. Chaves iki raund arasında oturmada bile. Soluk soluğa bile kalmamıştı. Haugin'in gövdesine indirdiği yumruklar korkunçtu. Temiz, tam ve acımasız yaptı işini. Sonunda canı sıkıldı ve Haugin'i yere serdi.

"Boşuna para verdik," dedim. "Böyle olacağını biliyordum."

Televizyonu kapatmışlardı.

Yarın söyleşi yapmak için Japon'lar gelecekti. Kitaplarımdan biri Japonca'ya çevrilmişti, ikincisi yoldaydı.

Ne diyecektim Japon'lara? Atlardan mı söz etsem? Açık tribünün kasvet verici karanlığında insanın gırtlığına sarılan hayattan mı? Hazır sorularla geleceklerdi belki. Doğrusu da budur. Ben yazarım, değil mi? Çok tuhaftı ama herkes bir şey olmak zorundaydı. Evsiz, ünlü, eşcinsel, deli, vs. Bir daha 9 koşunun 7'sini favoriler götürürse yeni bir meşgale bulacağım kendime. Koşmak belki. Ya da müzeler. Ya da satranç. Hepsini at yarışları kadar aptalca nasıl olsa.

115

27/02/93 00:56

Kaptan yemeğe çıktı ve tayfalar gemiyi ele geçirdi.

İlginç insanların sayısı neden bu kadar az? Milyonlarca insanın içinde neden sadece birkaç kişi? Bu kasvet verici ve cansız türle yaşamaktan başka çare yok mu? Tek bildikleri Şiddet sanki. Uzmanlık alanları. Şiddet söz konusu olduğunda çiçek gibi açıyorlar. Olasılıklarımızı kokutan bok çiçekleri gibi. Sorun onlarla etkileşim içinde olmanın kaçınılmazlığında. Evime elektrik istiyorsam, bilgisayarım bozulmuşsa, arabama yeni lastik lazımsa, diş çektirmem ya da ameliyat olmam gerekiyorsa onlara

muhtacım. Beni dehşete düşürseler de anlık ihtiyaçlarım için muhtacım götlere. Dehşete düşürmek de hafif kalır bu arada.

Ama önemli konulardaki başarısızlıkları ile bilincimi ağırlaştırıyorlar. Örneğin her gün hipodroma giderken müzik arayışı, iyi müzik arayışı ile tuşa basıp duruyorum. Bütün frekanslarda kötü, tekdüze, ruhsuz, ezgisiz, huzursuz bir müzik çalıyor. Üstelik bu bestelerin bazıları milyonlarca satıyor ve bestecileri kendilerini gerçek Sanatçı addediyorlar. Genç beyinlere akan iğrenç bir salya bu

117

müzik. Tapıyorlar bu müziğe. Tanrım. Onlara bok ver, yalayıp yutarlar. Ayırdedemiyorlar mı? Duyamıyorlar mı? Sulandırılmış-lığı, bayağılığı hissedemiyorlar mı?

Hiçbir şey olmadığına inanamıyorum. Farklı frekanslar deneyip duruyorum. Arabamı alalı daha bir sene olmadı ama frekans değiştirme tuşunun siyah boyası soyuldu. Beyaz, fildişi gibi, sırtıyor.

Evet, elbette, klasik müzik var. Klasik müziğe razı oluyorum. Ama klasik müzik hep var benim için. Her gece üç dört saat dinliyorum. Ama yine de farklı bir müziğe ihtiyaç duyuyorum. Bulamıyorum.

Bulabilmeliyim. Bu beni rahatsız ediyor. Koca bir alandan mahrum edilmişiz, aldatılmışız. Hayatları boyunca iyi müzik dinlememiş ne kadar çok insan var bir düşünün. Yüzlerinin çürümesine, düşünmeden öldürmelerine, yüreksizliklerine şaşmamak gerek.

İyi de, elden ne gelir? Hiç.

Filmler de berbat. Zaman zaman eleştirmenleri okuyor ya da dinliyorum. Müthiş bir film, diyorlar. Gidip görüyorum. Orda oturup salak gibi hissediyorum kendimi; aldatılmış, kazıklanmış. Sahneleri önceden tahmin ediyorum. Ve karakterlerin aşkar dürtüleri, onlar için önemli olan, onları iten şeyler öyle çocuksu ve açması, öyle bayağı ki. Aşk sahneleri ise asap bozucu. Eski şapka, aynı değerli salya. İnsanların çok fazla film seyrettiklerine inanıyorum. Eleştirmenler, şüphesiz. Bir filmi müthiş bulduklarında bunu gördükleri filmlere kıyasla söylüyorlar. Bakış açılarını yitirmişler. Üst üste gelen yeni filmlerle bombardmana tutulmuşlar. Farkında değiller ama kaybolmuşlar. Gördükleri filmlerin nerdeyse tamamı bok ve onlar artık boku tanıyamıyorlar, kokusunu da unutmuşlar.

Televizyona ise hiç girmeyelim.

Ve bir yazar olarak... öyle miyim? Neyse. Bk yazar olarak başka yazarları okumakta zorlanıyorum. Sıkılıyorum. Bir kere cümleyi, paragrafı oturtmayı bilmiyorlar. Sayfaya şöyle uzaktan bakmak bile insana kasvet veriyor. Ve okumaya başladığınızda sıkılmaktan beter oluyorsunuz. Tempo yok. Şaşırtıcı ya da taze bir şey yok. Kumar yok, ateş yok, lezzet yok. Ne yapıyorlar? Çok çalıştık-

118

lan belli. Çoğu yazarın yazarken acı çektiklerini söylemelerine şaşmıyorum. Anlayabiliyorum.

Kendi yazım kükremediğinde başka şeyler denerim. Sayfalara şarap dökmüşlüğüm var. Kibrit alevi tutup yakmışlığım var. "Ne yapıyorsun orda? Duman kokusu alıyorum."

"Yok bir şey, güzelim. Merak etme."

Bir keresinde çöp sepetim tutuştu. Süratle balkona çıkarıp üstüne bira döktüm.

Boks maçları seyretmek yararlıdır. Severim boks izlemeyi. Alınacak dersler, yazrna şekline, yazı sanatına uygulanacak hususlar vardır boksta. Sol direk, sağ kroşe, aparküt, kontra yumruk. İplerde yaylanıp rakibin üstüne gidişlerini severim. Tek bir fırsat; değerlendirdin değerlendirdin. Elinde sayfalar kalır sonunda; yak ateşi öyleyse, dumanı tutsün.

Klasik müzik, puro ve bilgisayar yazıyı haykırır, kahkahalar attırır. Kabusvari bir hayatın da yararı olur.

Her gün hipodroma giderken .saatlerimi çöpe atacağımı bilirim. Geceler benim ama. Başka yazarlar ne yaparlar? Aynanın karşısına geçip kulak memeleri ile mi oynarlar? Sonra da onları mı yazarlar. Ya da annelerini. Ya da dünyayı mı kurtarırlar? Bu sıkıcı tarzda yazmaktan vazgeçsinler ben onları dünyayı kurtarmış sayacağım. O durgun ve eski salya tarzında yazmaktan vazgeçsinler. Yeter! Yeter! Yeter!

Okuyabileceğim bir şeyler yok mu? Var mı? Sanmıyorum. Bulursanız bana haber verin. Hayır vermeyin.

Var. Biliyorum: siz yazdınız. Kalsın. Bir keresinde adamın birinden Shakespeare sevmediğimi yazmaya hakkım olmadığını anlatan uzun ve öfke dolu bir mektup almıştım. Gençler bana kamp Shakespeare okuma zahmetine bile girmeyeceklerdi. Böyle bir konum almaya hakkım yoktu. Sayfalarca bunu söyleyip durmuştu. Cevaplamadım. Ama burda cevaplayacağım.

Siktir git lan. Hem ben Tolstoy'u da sevmem.

119

BITTI